

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELENEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FŐLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYŰL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbízásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1910. évre befolyt tagdíjak:

Madaras Józsefné gyűjtése: Egerczeiger Józsefné 2 k, Egerczeiger Gizella 2 k, Frank Ilonka 2, Frank Irma 2 k, Miskolczi Blanka 2 k, Miskolczi Aranka 2 k, Mihályffy Edéné 2 k. Összesen 14 kor.

Herfort Irén és Ilona gyűjtése: Dózsa Mihály 4 k, Dózsa Mihályné 1 k, özv. Nyúl Mihályné 2 k, Riedl Győzőné 2 k, Hickl Róza 2 k, özv. Baumann Ferenczné 4 k, özv. Videnmann Jánosné 2 k, Hegedüs Mária 1 k, Vaczula Jánosné 2 k, Vurst Ferencné 2 k, Herfort Ferencné 2 k, Gröger Rezsőné 2 k, Horváth Irma 1 k.

Ballay László Zsitvaapáti 10 k, Csémy Antal Alsóvárad 4 k 74 f, Noviuszky Gusztáv Nagybörzsöny 11 k 16 f, Etele Károly Tópaták 27 k 52 f, Radnai Viktor Nógrádludány 42 k 74 f, Novotny János Barstaszár 88 k 26 f, dr. Reindl Román Hontszete 18 k, Kassay Pál Uny 6 k 32 f, Mischák István Hontbozók 189 k 50 f, dr. Herodek Antal Pozsonyepertes 16 k 43 f, Kemenczy Mihály Héreg 18 k, Bányász Endre Mosonkiliti 25 k 54 f, Pusztai Mátyás Budajenő 12 k, Schreiber Aladár Ipolyság 61 k 26 f, Boda Gábor Endrefalva 86 k 18 f, Craudt Lajos Pöstyén 130 k, Guerk József Magaslak 100 k. Összesen 847 kor. 65 fillér.

Bálint Luiza 2 k, Schneider Jozefa 24 f, Bosko Tizza 2 k, Légrády Imréné 48 f, Uitz Antalné 24 fill.

Az Oltáregyesület részére 50. éves jubileuma alkalmából beérkezett adományok.

Isten nevében 3 k, Fühl Pál 15 k, özv. Korzenszky Antalné 10 k, Korzenszky Antalné 10 k, özv. Valentin Antalné 10 k, Valentin Julia 10 k, Burgmeijer Jánosné 10 k, dr. Nyigrinyi György 74 k, Miskó Józsefné 74 k, Kunstner Jánosné 16 k, Reisz Rozália 5 k, özv. Gürsch Jánosné 6 k, Bartl Teréz 2 k, Göndöcs Katalin 3 k, Zselisznek Anna 1 k, W. András 5, Szloboda Zsuzsanna 5 k, Elman Vilmos 1 k, † Szarvas Gyula és neje 20 k, Schilberszky A. 1 k, Stöckl Ferenc lelkiüdvéért 20 k, özv. Vogl Ferencné 10 k, Vogl testvérek 10 k, Hegyesy Ferencné 2 k, Kratky Mária 2 k, Jurátska Károly 2 k, Szloboda Irma 1 k, Libálné 1 k, Timschay József 2 k, Reinwein András 1 k, Kováts Mária 10 k, id. Vágó Jánosné 15 k, † Seregi A. és Vilmos 5 k, Bors Anna 1 k, özv. Szabó Péterné 5 k, Sterl Terézia 10 k, Vukovits 1 k, Pinkai 3 k, Szloboda Zsuzsanna 2 k, Beier Leopoldin lelkiüdvéért 50 k, Knall Mariska 3 k, Habernik Emma 8 k, Poor Erzsébet 1 k, Kirchknopf Anna 1 k, Günther Gizela 1 k, Honetz E. 5 k, Krandl Irma 10 k, Daum József 1 k, Láng János 2 k, Scheicher Mária 2 k, Irén v. Pfrim 20 k, Giefing István 5 k, Szabó Ferencné 2 k, Szultsberger Gyula 2 k, Ott Antalné 3 k, Gyahán János és Rozália 5 k, † Korzenszky Antal 5 k, Majorszky Borbála 5 k, Vojt Ferenc és Rozália 5 k, Horkay György és Borbála 5 k, Pomp Antal és Erzsébet 5 k, Pomp Franciska 2 k, † Bátyay Zsigmondné 10 k, † Pojor Krisztina lelkiüdvéért 10 k, Veszprémy Lipótné 2 k, Juhász Irma 2 k, Mayer Mária 1 k, Ertl Ferencné 4 k, † Gruber Constantin lelkiüdvéért 10 k, † Spv. Család lelkiüdvéért 10 k, P. Miklós lelkiüdvéért 3 k, özv. Thalwieser Antalné 1 k, Thalwieser Mária 1 k, Weincker Lajosné 2 k, Gatyás Julia 2 k, † Hauke A. lelkiüdvéért 10 k, W. A. és Frigyes 5 k, † Szegen-

ÖRÖKIDŐS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Klett István S. J.*: Napkeltekor, — *Ruville-Péter*: A katolikus egyház éltető ereje. — *B. H.*: XVI. Lajos utolsó áldozása. — *Clara Adoratrix*: Az alpesek között. — *T. K.*: A ministránsok védőszentje. — Az állatok világából. — *K. I.*: Szűz Mária és az Oltáriszentség. — *E. K.*: Életképek. — *T. K.*: Az eucharisztikus világkongresszusok. — A tiroli szabadságharc emléke. — *Lukácsy István*: Jézus szenvedésének története. — *H.*: A puszták temploma. — *Krasznay János*: A négerék és az Oltáriszentség. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár*. — Gyermekek-világ. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. — Bankett a templomban. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Halottaink.

NAPKELTEKOR

II.

EZÉRT ÚGY intézte gondviseléses vezetésével, hogy szentséges atyánk, dicsőségesen uralkodó X. Pius pápa, az ő nevében ünnepélyesen felszólítsa az egész földkerekség keresztény népeit, hogy minden rangi, rendi és állapotbeli különbség nélkül lehetőleg naponként az Úr asztalához járuljanak, miként azt az első keresztények három századon át lelkük mérhetetlen hasznára tették vala.

Ezzel az évszázados köd egy csapással mindenkorra széteszlott és darabokra foszlott. Az isteni nap többé el nem homályosul. A pápai rendelet minden időre irányadó marad.

De csodálatos dolog. Amit az égi nap egy pillanat alatt elér, azt az isteni nap ragyogó sugarai mind e mai napig nem voltak még képesek megvalósítani. A keresztény szívek még mindig nem nyílnak meg, a szemek még mindig fogva vannak, még mindig üres, elhagyatott az áldozató pad. Hasztalan várja a szent Szív, hogy megnyissák fogsága ajtaját. A zár nem zördül, a felszentelt kéz nem nyul érte, nem vezet ki börtönéből, mert nincs, aki kívánkoznék utána, a hivek érzéketlenek, hidegek iránta.

Ó szentséges Szív! Mit nem tettél, hogy a lelkeket magadhoz vond, szeretetre gyulásszad és szeretetteddel fogva tartsad! S ők még mindig érzéketlenek veled szemben, nem értik legbensőbb kívánságodat, nem érzik szereteted hevét. Talán nem volt, aki nekik kívánságodat tolmácsolja és szereteted izzó hevét feltárja. Ó add, hogy e sorok némileg hozzájárul-

janak, hogy szent szerelmed boldogító sugarai minél több szívben felragyogjanak és minél több szívbe, főleg ártatlan gyermekkebelbe is, a tiszta istenszeretet és béke édeni gyönyöreit varázsolják, melyeket csak Te nyújthatsz s melyeket oly bőséggben nyújtasz azoknak, kik szintén keresnek és készséggel teljesítik szived kívánságát.

«Izleljétek meg és lássátok, mily édes az Úr.»

Klett István S. J.

A katolikus egyház éltető ereje.

AMI AZ eucharisziában élénk lép, az titokzatos, soha se hallott, az emberi értelem által teljesen fel nem fogható csoda. Sem az Úr csodálatos születése, sem az Ő csodatettei, de még feltámadása sem hasonlítható ehhez. Azon tényeket mind meg lehet valamiképp közelíteni az emberi értelemmel, ha az Isten fogalmát segítségül vesszük. Miért ne függeszthetné fel a Mindenható a természet törvényeit, miért ne ruházhatná fel egyszülött fiát természetfeletti erővel, miért ne adhatna neki a halál után új életet? Mindezt elképzelhetjük. De hogy egy közönséges kenyérdarab, egy pohár bor egy kimondott szóra az élő Krisztussá változzék át, sőt hogy az élő, az asztalnál ülő Krisztus a kenyeret és a bort, melyet kezeiben tart, saját személyévé változtassa át, ezt még el sem képzelhetjük, ez felül áll az emberi gondolkozás határain. Ez a legnagyobb követelés, melyet valaha az emberi értelem elé állítottak. És Jézus mégis feltétlenül megkívánja, hogy itt is betűröl-betüre higyjünk neki. Aki nem hisz, az távozhatik, mint ahogy már oly sokan távoztak; távozhatik, ha mindjárt apostol volna is.

Pizzaro Ferenc, Peru meghódítója, az aranyföld felé vezető útján nyomasztó helyzetbe került, annyira, hogy mindenki kétségbe esett és visszatérésre gondolt. Ekkor emberei elé lépett, kardjával a homokban keletről nyugatra egy vonalat húzott és így szólt: ezen vonaltól északra kényelmes, veszély nélküli élet vár rátok — szegénységgel, megvetéssel; délre nehéz fátadalmak, szükség és heves küzdelmek fenyegetnek benneteket, de ha vállalkozástok sikerül, akkor gazdagság, hatalom és dicsőség lesz részetek. Most tehát válasszatok. Mindannyian északra tartottak, csak 12 férfi lépett át Pizzaro mellé. S a «dicsőség tizenhárom fia» (los trece de la fama) elérte célját. Hasonlóképen Jézus is egy vonalat húzott, mely elválasztja hiveit az ő ellenfeleitől. Ez a vonal az Oltáriszentség. Aki nem mert e vonalon átlépni, azt Jézus nagy művéhez fel nem használhatta; akiben azonban volt annyi hit és bizalom Jézus iránt, hogy minden fontolgatást legyőzve bátran átlépett e vonalon, az már az Ővé volt, az segíthetett Neki az egyház megalapításában. Szent Péter volt az első, ki elha-

tározva lépett a mester oldalára ezen vallomással: «Uram, hová menjünk, az örök élet igéi nálad vannak.» A többi tanítvány követte őt.

Ezzel a döntés megtörtént. Az utolsó vacsoránál már teljes hittel ismerhették meg és fogadhatták az új szentséget, most már átvehették a hatalmat és a megbízatást a csoda végrehajtására, miután bennük Jézus szenvedése, halála és feltámadása a mélyebb megértést megérlette. Ők voltak aztán, akik másoknál, olyanoknál is, akik eleinte eltávoztak, utat törtek annak a megismerésnek, hogy Jézus igazat beszélt. Pizzaro 12 embere nem egyedüli meghódítója Perunak, ők csak a törzs voltak, mely fenntartotta az eszmét és átsegítette a kritikus ponton. Így volt ez Jézus művével is. A tanítványok meggyőződésükben, munkájukban nem maradtak egyedül. Nemsokára sokan csoportosultak körükbe, kik ép úgy esküdtek Jézus szavára, akik ép oly hittel fogadták a felfoghatatlant. De a 12 volt az úttörő, a csoda elismerésének első talaját ők munkálták meg. Bennük ez az isteni titok olyan 12 férfiút nyert, akik azt kételkedés és ingadozás nélkül képviselték az ellenségek egész világával szemben; ők voltak az első biztos alap, melyen aztán tovább terjedt a csoda. A dicsőség, melyet szent Péter azáltal szerzett, hogy az apostolok és az egész világ előtt Jézus mellé lépett, hervadhatatlan lesz mindörökké.

Vakmerőség és elfogultság volna az Oltáriszentség csodáját tudományosan vizsgálni, bizonyítani vagy vitatni akarni. Hisz ez új világnézetnek, új tudománynak az alapja. Alapelveinkkel, természeti törvények hangoztatásával vagy épen azzal a dogmával, hogy csodák lehetetlenek, nem szabad egyszerűen a természetes álláspontra helyezkednünk, hogy aztán ezen szempontból ítéljük meg a Jézus tanához való csatlakozásnak helyes vagy helytelen voltát. Nem! Először át kell lépnünk a vonalon, először alá kell magunkat vetnünk Jézus akaratának, el kell ismernünk az Ő szent titkait s csak azután lehet becsületesen kutatni a tudomány eszközeivel. A teljes igazságot akár az egyházi, akár világi téren csak így lehet feltalálni.

Bizonyos, hogy más irányból is meg lehet a hit szilárd alapját találni. Jézusnak emberfeletti fönséges tulajdonságai és tanai, az ő győzelmes szeretete szent Péterre és a többi apostolra döntő hatással voltak. A föltámadás csodája megdönthetetlen bizonyítékaival a legalkalmasabb arra, hogy a kutató elméket az igazi utra vezesse. Épen ezért itt is lehet — miként magam is tettem — a keresztény tudomány és világnézet alapjait keresni. Az Oltáriszentség azonban mindig bele tartozik. Aki ezen tények útján a keresztény alapot tényleg megtalálta, annak sz. Péterhez hasonlóan szó nélkül kell elfogadnia az Oltáriszentséget mihelyt róla megfelelő alakban tudomást szerez; az ilyen ember máris öntudatlanul hisz az Oltáriszentségben. Én legalább egy pillanatig sem vonakodtam a hittitkot teljes

szívvel elfogadni, mihelyt annak igazi tartalmát megismertem. Aki pedig, bár jól ismeri a tant, mégsem tudja magát rászánni, hogy átlépje a vonalat, az még az említett tények alapján sem nyerte meg az igaz hitet, bármennyire is igaz hívőnek képzei magát, bármily magas egyházi méltóságnak is legyen a birtokosa. Az Oltáriszentség a hit csalhatatlan próbaköve.

A kereszténység legnagyobb titka mégis oly természetű, hogy a legegyszerűbb lelkek előtt is igazságnak bizonyul. A földi táplálék valódiságát az általa nyújtott élvezet és a test fejlődése, erősödése bizonyítja. Az Oltáriszentség kegyelemadományai leirhatatlan lelki élvezetet nyújtanak és egyidejűleg erősítik az ember egész vallásos életét. Ezt mindenki tapasztalhatja, aki az Oltáriszentséget Jézus Krisztus valóságos testének és vérének el akarja ismerni és alázattal engedelmeskedik az egyház törvényeinek. Így aztán tényleg a lélek táplálékának bizonyul és a legegyszerűbb ember hitének is biztos zálogául szolgál, sőt a legegyszerűbbnek elsősorban, mert hisz ő legkönnyebben teljesítheti a feltételeket. Hisz engedelmesség és alázat az állás és szellem nagyjainál sokkal ritkábban található.

El kell ismernünk tehát, hogy az Oltáriszentség szerzése a legcsodálatosabb isteni bölcseségnek és a legnagyobb isteni szeretetnek a ténye. Mivel is biztosíthatná, védhetné, erősítené a keresztény ember az ő meggyőződését? Hiszen minden tekintélyt, még az egyház és a Szentírás tekintélyét is le lehet rombolni. Külön tudományos kutatásokra csak kevés embernek nyílik alkalmá. A finom vallási érzés, mely minden takarón át kiismeri az igazat, ritka ajándék. Szükségük volt tehát egy ilyen érzékelhető s érezhetőleg hatásos szentségre minden idők s minden állás keresztényeinek. Ebben találnak támaszt minden kétség, minden támadás ellen. Ez az a kapocs, mely őket az egyházzal folytonosan összeköti. Mindaddig, amíg bennük és velük ilyen csoda történik, mindaddig, amíg ilyen boldogságban részesülnek, mindaddig hinniök kell mindazon intézményekben és tanokban is, melyekkel ezek a fonséges ajándékok elválaszthatatlan egyesülésben, szerves összefüggésben állanak. Az Oltáriszentségtől akadály nélkül visz az út az anyaszentegyházhoz és dogmáihoz, melyek nélkül az egyház el sem képzelhető, ép úgy, mint ahogy az egyháztól és dogmáktól az Oltáriszentséghez vezetett. Állandó kölcsönhatás van itt, melybe a lelket saját boldogító tapasztalása vonja be.

Ruville-Péter: Vissza az Anyaszentegyházba.

Ha előmeneteledről s magadról gondoskodni akarsz, törekedjél mindig ellenállani azon kívánságnak, hogy az embereknél kegyben állj s előttök tekintélynek örvendj; keresd az utolsó helyet, azaz szeresd a keresztet.

Boldog Fábér Péter. Aug. 8.

XVI. Lajos utolsó áldozása.

Az Oltáriszentség a francia forradalomban.

VASÁRNAP, 1793. január 20-án, délután két órakor Garat igazságügy-miniszter s a Conseil exécutif provisoire, az átmeneti végrehajtótanács elnöke, Le Brun külügyi miniszter, Grouvelle, a végrehajtótanács titkára, Chambon, a párisi polgármester, Santerre, a katonai főparancsnok — és még néhányan beléptek a Templeben a királyhoz, a fogoly XVI. Lajoshoz, hogy tudassák vele a Nemzeti Konvent ítéletét, a halálos ítéletet.

Halkan, reszketve olvassa föl Grouvelle az ítéletet.

A király nagy nyugalommal hallgatja végig s azután átveszi Grouvellettől az okmányt, összehajtja, zsebéből tárcát húz elő s az összehajtott okmányt abba helyezi; a tárcából egy levelet vesz ki s azt átnyújtja Garatnak.

— Igazságügyminiszter úr kérem, juttassa e levelet azonnal a Nemzeti Konvent elé.

Garat átvette a levelet s megígérte, hogy nyomban a Konvent elé terjeszti.

Már indultak, amikor a király utánuk szólt:

— Ha a Konvent teljesíti óhajtasomat s azt küldi hozzám, akit én kérek: ime, itt a címe.

És ismét elővevén tárcáját, egy szelet papírost adott át az igazságügyminiszternek; a papíron, de nem az ő írásával, ez a cím: M. Edgeworth de Firmont, rue du Bacq, 483.

Garat, ígéretéhez híven, azonnal a Konventbe sietett, a Tuileriesbe. A Konvent «tudomásul vette» a király kérését, nyomban határozott is; határozatáról tüstént értesítette a végrehajtótanácsot. A végrehajtótanács is határozott rögtön: «Megengedtetik Capet Lajosnak, hogy az a gyónató keresse föl, akit óhajt».

Futárt küldtek a Bacq-utcába, ezzel az írott üzenettel: «A Végrehajtótanács, főbenjáró közlendője lévén. Idézi Edgeworth de Firmont polgárt, hogy egy pillanatot sem veszítve, a Tanács előtt megjelenjék».

Ki volt az az Edgeworth de Firmont «polgártárs», akit «Capet Lajos» ennyire óhajtott?

Henri-Essex Edgeworth de Firmont negyvennyolc éves volt ekkor. Az írországi Middlesex grófságban Erzsébet uralkodása alatt megtelepedett protestáns Firmont-családból származott. Apja katolikus hitre tért s őt, amikor négy esztendő volt még, magával vitte Franciaországba; Tulonban, a jezsuiták kollegiumában nevelték, belépett a rendbe, Párisba

telepedett át és buzgón térítette a Franciaországban lakó iреket. Augusztus 10-én a Missions Etrangéres szemináriumában, a rue du Bacq-ban, szinte meggyilkolták; kevéssel ezután, a szeptemberi öldöklés után, a párisi érsek, Mgr. de Juigné, kénytelen lévén Párist elhagyni, őt bizta meg a fővikáriátussággal.

Az udvarhoz, gyóntatójának választván, Madame Elisabeth vezette be őt, a királyság utolsó éveiben. Így ismerte meg XVI. Lajos s nagyra-becsülte őt. A király nem ámította magát, sorsával annyira tisztában volt, hogy már 1792. december tizennegyedikén említette védőjének, Malesherbesnek: «Testvérem közölte velem egy lelkész nevét és címét, aki végső pillanataimban mellettem lehetne. Kérem, keresse föl őt nevemben s adja át neki ezt a levélkét».

Edgeworth abbé nem habozott, azonnal elfogadta a veszedelmes meghívást, bár szentül meg volt győződve, hogy ezért életével lakol. December huszonegyedikén ezt írta Angliába egy barátjának: «Készülök a halálra magam is, mert tudom, hogy amaz iszonyat után a nép dühét nem fogom elkerülni én sem».

Január. tizenhatodikán a király ismét kérte Malesherbest, keresné föl Edgeworth abbét, hogy «legyen készen, mert közeledik a nap».

Január huszadikán a Végrehajtó-Tanács futárja készen találta a bátor papot. «Tehát menjünk! — írja Emlékirataiban az abbé — s mentünk.»

Délután négy óra tájt történt. Edgeworthot kocsin vitték a Tuileriek-be, a Tanács elé. Garat szólott hozzá:

«Capet Lajos azzal a kéréssel folyamodott hozzánk, hogy önt óhajtaná látni maga mellett végső pillanataiban; hajlandó-e megtenni neki ezt a szolgálatot?»

Az abbé kijelentette, hogy: igen.

«Ez esetben tehát ön velem jön a Templeba s indulunk azonnal!» — mondotta Garat.

Az abbé szeretett volna papi köntöst ölteni, de Garat nem adott néki időt reá, maga mellé ültette a kocsiba s mentek. Az abbét gondosan megmotozták a Templéban s csak azután bocsátották be a királyhoz.

«A király láttára nem tudtam tovább uralkodni magamon — írja az abbé. — Szemem könnybe lábadt s én omlottam térdre előtte és nem tudtam szólni, csak zokogtam... A király jóságosan fölemelt.»

Átmentek a szomszéd helyiségbe, amelyet egy rongyos cserépkályha fűtött s összes butorzata egy asztal volt és három szék. Ott gyónt meg a vérpadra készülő király; onnan hallgatta az abbé — esti félkilencről tízig — mily keservesen bucsúzott családjától, a szomszéd szobában, Capet Lajos... «Zokogtak mindnyájan, nem lehetett megérteni, ki mit mondott, mert mindnyájan egyszerre beszéltek...»

Ezalatt tanakodott az abbé, mint részesíthetné a meggyónt királyt az utolsó áldozás szentségében? Levezettette magát az őrparancsnokhoz s engedelmet kért, hogy misét mondhasson másnap reggel a fogoly király cellájában. Némi akadékoskodás után a parancsnokság helyt adott az abbé kérésének s értesítették Sibire abbét, a Saint-Francois-d'Assise (rue d'Orléans) plébánosát (curé constitutionnel), hogy a miséhez szükségeseket bocsássa Edgeworth abbé rendelkezésére.

Hajnali két óraker együtt volt a Templeban minden, amit az abbé kívánt.

A király, XVI. Lajos, illetve Capet Lajos — aki éjjél után fél órával szunyadt el — aludt békességben.

Öt óraker ébredt föl. Mosdott, öltözött. Hűséges komornyikja, Cléry, egy alacsony szekrényt (commode) állított a szoba közepére: az lesz az oltár. A szekrényre fehér abroszt terítettek s arra, két szál gyertya közé a feszületet.

Hatod ötött, amikor az abbé megkezdte a misét. Cléry ministrált. A király térdénállva hallgatta a misét: buzgón imádkozott és megáldozott.

Hét óraker már csöndesen beszélgetett Edgeworth abbéval és mindaddig, míg nem Santerre, a katonai főparancsnok, meg nem érkezett embereivel. Nagy zajjal jöttek. Kilenc óra volt.

«Bevégeztetett», mondotta gyóntatójának a király s térdre bocsátkozván, kérte, adná reá utolsó áldását. Kérem, imádkozzék, hogy a jó Isten adjon erőt nekem a végső pillanatig!»

És az abbé elkísérte XVI. Lajost a verpadig. Melléje szállott a kocsi s az egész uton végig, a Templetől a place de la Révolutionig, buzgón imádkoztak mind a ketten.

A kocsi tíz óra húsz perckor állott meg a guillotine lépcsői előtt.

A király az abbé vállára támaszkodva szállott le a kocsirol; az abbé kérte őt, engedje meg a hóhérnak, hogy két kezét összekösse; a verpad lépcsőin is úgy ment föl, hogy az abbéra támaszkodott.

«Szent Lajos fia! — kiáltott térdreomolva a pap — szállj az egekbe!»

Néhány pillanat multán lehullott a király feje a kés alól. B. H.

Az alpesek között.

Elbeszélés.

ÜNNEPÉLYESEN zúgnak a feltámadás ünnepét hirdető harangok S... tiri falucskában, de mintha énekük nem volna most oly örvedetes, mint más években. 1810-et írta. A szépséges Tiroi nehéz rabiga alatt nyögött, hős fiainak egy része halva vagy számkivetésben, másik része mint üldözött vad bujdosott az erdős hegyek között.

A falu ősz plébánosa a feltámadási ünnep végeztével hazatért a templomból, azonban alig lépett szobájába, midőn erőyes kopogtatás hallatszott ajtaján.

— Szabad; — kiáltá a lelkész s e szóra egy negyven év körüli földmives ember lépett be.

— Isten hozott, Ferenc! Mi járatban vagy? — kérde a plébános szívélyesen.

— Igen fontos ügyben jövök, főtisztelendő uram s arra kérem, hogy arról, amit mondani fogok, senkinek említést ne tegyen.

A plébános csodálkozva nézett a jövevényre, ki erre így kezdett szólani:

— Rokonom nagybeteg s a szent útravalót óhajtáná magához venni.

— Az Istenért, Ferenc! — kiáltá a lelkész. — Hát János itt van? Én azt hittem, hogy régen átmenekült az osztrák határon. Hiszen üldözik, háromszáz forint van fejére kitűzve, amiért a vicekirály tiltó rendelete ellenére tovább küzdött és fegyvereseket szerzett. Épen tegnap is jártak francia katonák a faluban.

— A Jánost ugyan meg nem találják, az biztos helyen van — mondá Ferenc.

— De hát miért nem menekült el? — kérde a plébános aggódva.

— Szomorú egy történet az — mondá az ember. — Plébános úr igen jól tudja, mikor a franciák felgyújtották a házát, azután nemsokára a felesége, szegény boldogult testvérem megbetegedett. Akkor még Jánosnak könnyű lett volna menekülni, de addig nem akart elmenni, míg nem látta, mire fordul Anna betegsége. Azután Anna meghalt. Ő nem is láthatta szegényt utoljára, mert épen akkor tele volt a falu franciákkal. Szegény János majd kétségbeesett bánatában. Erőnek erejével be akart jönni a faluba, hogy legalább gyermekeit láthassa. Alig birtam őt ettől a veszélyes vállalkozástól visszatartani. Mondtam neki, hogy ne aggódjék gyermekei miatt, semmi bajuk nincs s én vettem őket magamhoz, neki pedig ép gyermekei miatt kell magát az ellenség elől megmentenie. Azután beállt a havazás s oly magas hó esett, hogy emiatt teljes lehetetlen volt neki a menekülés. Karácsony óta János fenn tartózkodik a «Kristálybarlangban». Erről rajtam és szolgámon kívül senki sem tud. Mi ketten felváltva hordtunk fel neki élelmet.

— Uram Jézus! A «Kristálybarlangban» — mondá a pap elrémülve — hát lehetséges élő embernek oda feljutni?

— Lehetségesnek ugyan lehetséges, de végtelenül nehéz is — mondá Ferenc. — Még a legmerészebb zergevadászok közül is alig bátorodik néha egy a legszebb nyári időben fölmászni erre a veszedelmes helyre, pedig nyáron a «fekete fal» még kényelmes sétautnak mondható a téli veszélyes felmenéshez képest. Igazán jó szemek, erős kezek, biztos lábak

kellenek oda, ha az ember abból a kétszer templomtorony magasságból nem akar lerepülni. Különben sikerült félmagasságban egy sziklához kötelel erősíteni, melyen fel- és lejárunk.

— És adott az Isten jó őrangyal, aki e nyaktörő helyeken megvéd benneteket — egészíté ki a plébános. — De hogy van most János?

— Ó Istenem! A végét járja már szegény. Ma reggel fenn voltam nála s igen elgyengülve találtam őt. Igen nagy láza van s ő maga is azt mondja, hogy nem sokáig él már. Legjobban is szeretné, ha meghalhatna, de azért sírt, mint egy gyermek. Kérdeztem tőle, hogy talán nyomja a lelkét valami s biztattam, hogy indítsa fel szívében a bánatot, hiszen a jó Isten irgalmas, erre ő azt felelte: «Kedves Ferencem! Nem terheli az én lelkemet semmi, e miatt nyugodtan halhatok meg, utolsó kivonulásunk előtt végeztem életgyónást lent az A... völgyi atyáknál s azóta sem kedvem, sem időm nem volt a vétkezéshez. A bánat érzelmeit minden nap felgerjesztem szivemben, egyebet nem is tettem ebben a lyukban oly hosszú időn át, mint csak imádkoztam, sokszor éjjel-nappal egyaránt, tehát nincs mit gyónnom, hanem áldozni szeretnék még egyszer, mielőtt meghalok. A Szentáldozás nélkül nem tudok meghalni. Gyermekeimet is szeretném látni, legalább az egyiket, de úgyszólván tudom, hogy ez lehetetlen. Ha áldozhatok, akkor nyugodt leszek. Úgy vágyódom, úgy epedek az édes Jézus után».

Én ugyan iparkodtam vele megértetni, hogy kívánsága nem teljesülhet, mert oda pap fel nem viheti a Szentséget, de ő olyan szivrehatóan könyörgött: «Kedves Ferenc, kérek, hozd el nekem az én Uramat, hozd el az Oltáriszentséget, én az egész örökkévalóságon át hálás leszek érte».

Ilyen esdeklésnek lehetetlen volt ellenállnom. Elérzékenyülve jöttem le tőle s most itt vagyok tanácsot kérni: mit tegyünk? Én ugyan tudom, hogy János kérését lehetetlen teljesíteni, de plébános úr talán tudna valamely vigaszt annak a szegény haldoklónak.

(Folyt. köv.)

Németből: *Clara Adoratrix.*

A ministránsok védőszentje.

AZ OLTÁRISZENTSÉG vértanúját, szent Tarziciust is szokták emlegetni, mint a ministránsok védőszentjét; pedig hát az «oltárnál szolgálók pártfogója és mintaképe» tulajdonképen *Berchmans szent János*, kinek ünnepét *augusztus 13-án* üli az egyház.

Berchmans szent János 1599. március 13-án született a brabanti Diestheimban. A gimnáziumot Mechelnben elvégezve, szent Alajos példáját követendő, 17 éves korában a Jézus-társaságba lépett. A rendnek római

kollégiumában tanuló-társai közül legmeghittebb barátja volt egy fiatal magyar rendtársa, Rátkai Miklós, kivel versenyt buzgólkodtak szűz Mária különös tiszteletében. A rendben töltött öt esztendő alatt kiváló életszentségre jutva, befejezte rövid földi pályafutását 1621. augusztus 13-án. Szent volt életében, szent halálában is; kezében a rózsafüzér, feszület s a szerzet szabályai — így adta vissza lelkét Teremtőjének. IX. Pius pápa 1865-ben boldoggá avatta és Gonzaga szent Alajos meg Kosztka szent Szaniszlóval egyetemben a tanuló-ifjúság pártfogójává választotta. Szentté avatatott 1888-ban XIII. Leo pápa által. A martyrologium szavai szentünkről augusztus 13-án: «Rómában Berchmans szent János Jézus-társasági növendékpap halálának napja, ki életének ártatlansága s a szerzetesi fegyelem megtartásáról híres, kit XIII. Leo pápa a mennyei szentek tiszteletére méltónak ítél».

Szentünknek életében főleg két jellegzetes vonás domborodik ki: odaadó tisztelete a boldogságos Szűz és a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt. Micsoda lángoló tisztelettel viseltetett a szentségi Úr Jézus szavai iránt! Ime néhány szemelvény az ő irataiból: *a)* «Különösen fogom ápolni a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletét; e célból naponkint legalább ötször fogom azt meglátogatni és csütörtökön az asztalnál valami kis önmegtágadást fogok magamra vállalni.» *b)* «Igen helyeslem azt a föltételemet, hogy az iskola előtt és után a legméltóságosabb Oltáriszentséget meglátogassam.» *c)* «Mi lehetne rám nézve kellemesebb és kívánatosabb, mint az, hogy veled, ó Jézusom, a szentáldozás által itt e földön egyesüljek?» *d)* «Minden vasárnap a legméltóságosabb Oltáriszentségről fogok valamit elbeszélni a felüdülés ideje alatt.»

Hogy mi címen nevezzük Berchmans szent Jánost a ministránsok példaképének? Nagyon is rászolgált erre a megtisztelő címre. Halljátok csak! Mint iskolásfiú 7 éves korától nap-nap után kora reggel fölkel és reggeli imája végeztével a templomba sietett, hogy az iskolai órák megkezdéséig saját jószántából 3—4 szentmisén ministráljon. Példás buzgósággal végzett ministrálásával kérte ki az ég áldását tanulmányaira. No de meg is látszott rajta az Isten áldása. Oly előrehaladást mutatott föl a tanulásban és erkölcsi viseletében, hogy a serdülő ifjút máris méltónak ítélték a gimnáziumban fennálló Mária-kongregáció prefektusi tiszteire. Tudjátok már most, hogy miért tiszteljük Berchmans szent Jánost, mint a ministránsok védőszentjét?

Még valamit. P. Basile Vince, S. J., annakidején a délszlávok apostoli misszionáriusa, társulatfőlet is alapított Berchmans szent János tiszteletére. A társulatnak célja a ministránsokat és sekrestyéseket szentünknek oltalma alatt arra szoktatni, hogy a ministránsok védőszentjének példáját követve, igyekezzenek valódi jámborsággal, illő tisztelettel végezni anyagi

szolgálatukat az oltár körül. IX. Pius pápa 1865 szeptember 21-én tartott audiencián jóváhagyta a társulatot, sőt búcsukban is részesítette. *Berchmans szent János társulatát (Pia sodalitas S. Joannis Berchmans)* bármelyik miséspap megalakíthatja, természetesen megyés püspöke engedélyével.

Ministránsok! Berchmans szent János legyen a ti példaképtek; őt kövessétek, tiszteljétek.

T. K.

Az állatok világából.

AZ OLTÁRISZENTSÉG országának érdekes természetrajza van. A szentség dicsfénye legendákat von Isten minden teremtménye köré, hogy az ember szívével ezzel is foglalkoztassa és figyelmét magára vonja. Egy francia író azt mondotta, hogy a csodák a mennyország reklámjai, ezekkel kínálja Isten az élet áldott kenyerét. A csodákról az anyaszentegyház nyilatkozik, s amiket ő igazaknak tart, mi is igazaknak tartjuk, amiről az egyház nem határozott, arról szabad bármint vélekednünk. Ilyen az alábbi is. Egy nép ajkán él csak ez a csoda, de éppen azért tanulságos.

Moelte Brugge Hamand városkában pünkösöd után való negyedik vasárnapon minden évben megünnepelnek egy csodás eseményt, amely több mint kétszáz évvel ezelőtt játszódott le. A legenda szerint 1616-ban három gonosztevő betört a courtrai-i templomba és elrabolta a misészeket. Zsákmányukkal megrakodva azután lóhalálában igyekeztek Gent városa felé. Courtrai és Gent között féluton van Moelte Brugge városa. Már majdnem eddig jutottak a rablók, amikor egy ürünyájjal találkoztak az országuton. A gonosztevők kendőbe csavarták a templomi drágaságokat és gondosan elrejtették ruhájuk alatt. De a jámbor állatokat hirtelen az «imádnivaló felismerésének tehetségével áldotta meg az Isten». Megéreztek a szent edényeket, térdre vetették magukat a vezérürün kezdve a legsatnyább báránykáig és fennszóval imádni kezdték a mise szent edényeit. És megtörtént ekkor az a csodálatos dolog, hogy mekegő hangjuk szivig ható, édes dallammal szólt. Olyannyira megható volt fohászuk, hogy a gonosztevőket a lelkük mélyéig megrázta és hogy megbánták tetteiket. Önként el is mentek a bírák elébe és visszaadták nekik az elrabolt egyházi kincset. A bíróság azután kerékbe törette és máglyán égettette meg őket. Azon a helyen pedig, ahol az ürünyáj térdre bukott, kápolnát építettek, amely ma is áll; évről-évre itt ünneplik meg pünkösöd után való negyedik vasárnapon a csoda emlékét.

Szűz Mária és az Oltáriszentség.

Szűz Mária képe.

1. Borghese itáliai herceget kérdezték, hogyan tett szert oly mély-séges vallási meggyőződésre, oly vallásos életre. Azt felelte: «Én gyakran szemléltem Rafealnek és más nagy festőknek Mária képeit. És ezen képek szemlélete nyomán a lelkembe vésődött az Isten anyjának képe, szebben, nemesebben, nagyszerűbben, mint a leghíresebb művészek festménye.»

2. Ambros, híres egyházi zenetörténész mondta: «Ha ifjakat nevel-nék, akkor naponkint egy óra hosszáig a granducái Madonna-kép elé állít-tanám őket, hogy annak fenséges vonásait szemléljék.» Ambros ugyanis azt hitte, hogy a meglátás, nézés elég, hogy tanítványai jobbak, jámbor-rabbak, nemesebbek legyenek és ezen kép szerint alakuljanak.

3. Dr. Herbst Nándor protestáns léteire nagyon becsülte, tisztelte a kath. vallást, tanulmányozta tanait, de sok mindenféle ellenvetés és előíté-let tartotta őt vissza az elhatározó lépéstől. Lelki kinjaiban kiment a tiroli hegyek közé, s ott a szabad természet ölén keresett enyhülést. Jár a hegyek között s eltéveszti az utat. Találkozik egy öreg asszonnyal, aki éppen rőzsét szedegetett; ettől kér útbaigazítást, merre menjen. Az asszony útbaigazítja a doktort s útjelzőnek kijelöli a számára az erdő szélén álló Mária-kápol-nát. Vagy tíz lépésnyire távozik a doktor, az asszony utána kiált: «Édes uram a kápolnába is térjen be s imádkozzék ott néhány Avét, a bolds. Szűz igen szép képe látható ott». A doktor megfogadta az asszony taná-csát, bement, imádkozott soká, de soká, lelkét kimondhatatlan nyugalom szállotta meg... hívő katolikussá lett.

K. I.

Életképek

SZENTSÉGHÁZ és a gyermekek. A gyermekbarát Jézus szerette a gyer-mekeket és szereti most is. Látogatásuknak örvend s a hitoktatónak kötelessége az ártatlan gyermekszereget az eucharisztikus Jézushoz vezetni. Ennél pedig könnyebb és kedvesebb kötelesség nincs. Tudok egy köz-séget, melyben az iskolásgyermekek naponkint meglátogatják az Urat.

— Hová siettek, gyermekek?

— Az édes Jézust meglátogatni. A káplán úr mondotta, hogy a korcsmában mindig vannak emberek, a templom pedig állandóan üres. És kért minket, hogy látogassuk meg az édes Jézust, ha szeretjük őt.

— És szeretitek valóban? (E kérdés fölösleges volt; a választ előre tudhattam abból, hogy a fiúk Jézus nevének kiejtésekor levették kalap-jukat, a leányok pedig meghajtották fejüket.)

— Bizony szeretjük. Úgy szeretjük, mint Tarsicius szerette. (Lám! Szent-Tarsiciusról is tudtak a kicsinyek. Hitoktatók, plébánosok, káplánok! — töletek függ Tarsiciusokat nevelni.)

Az Oltáriszentség kísérése. De szép volna, ha az Oltáriszentséget a beteghez vezető útján sokan, nagyon sokan kísérik! Pedig ez a vágy nem is álom. Könnyen megvalósítható.

A lelkipásztor havonként kihirdeti, hogy pl. szombaton a falu betegeit meggyónztatja, megáldoztatja. (Azt a napot kell választani, melyen az iskolásgyermek nem megy iskolába.) Szentmise után egész gyermek-sereg kíséri útján az Üdvözítőt. Elöl mennek a fiúk; közbül a pap a Legfölségesebbel; utána a leánykák. A menet legelején feszületet visz a legerősebb fiú. Utközben és mialatt a pap a betegnél időzik, imádkozzák a rózsafüzért. Közbe-közbe szent énekeket zengedeznek.

— Sirtam, midőn láttam a szent menetet — mondotta egyik hívem.

— Istenem, de szép is az önök vallása — mondották a lutheránusok.

— Mikor kísérjük megint az édes Jézust? — kérdezősködtek a boldog gyermekek.

Egy alkalommal délután 4 órakerült a lelkipásztornak beteghez menni. A gyermekek már nem voltak az iskolában. A közeli szomszédságban sem akadt ministráns. De a beteg nem várakozhatott; sietni kellett. A lelkipásztor egyedül indult a templomból, de mire a beteg lakásához érkezett, már 60 gyermek kísérte az Üdvözítőt. A csilingelés behatolt a konyhákba és a gyermekek a hívó szózatot követték. S reméljük, hogy amit gyermekkorukban megszoknak, azt később is megteszik. *E. K.*

Az eucharisztikus világkongresszusok.

QAHOLNAP harminc esztendeje, hogy francia földön, Lille városban megtartották a legelső eucharisztikus kongresszust. Ennek negyedszázados évfordulóját öt évvel ezelőtt, Oszentségének határozott óhajára, Rómában, a kereszténység fővárosában, ünnepelték meg. Azóta évről-évre egyre nagyobb jelentőséget nyernek az eucharisztikus világkongresszusok.

Az eddigi kongresszusok a következő helyeken folytak le: Lille (1881), Avignon (1882), Lüttich (1883), Freiburg (Svájc, 1885), Toulouse (1886), Páris (1888), Antwerpen (1890), Jeruzsálem (1893), Reims (1894), Paray-le-Monial (1897), Brüsszel (1898), Lourdes (1899), Angers (1901), Namur (1902), Angoulême (1904), Róma (1905), Tournai (1906), Metz (1907), London (1908), Köln (1909).

Kezdetben a kongresszusok inkább csak országos jelleggel bírtak;

nem annyira nemzetköziek voltak, hanem elsősorban a román népeknek az összejövetelét. A jeruzsálemi kongresszus volt az első, amelyik nemzetközi jelleget öltött. Ez a kongresszus a keleti egyház közeledésének jegyében folyt le. A római és a keleti Egyház együttesen mutatta be hódolatát a szentségi Úr Jézusnak. XIII. Leo pápát ezen kongresszuson Langénieux bíboros képviselte mint pápai legatus.

Igazi világkongresszusnak azonban csak a metzitől kezdve nevezhető az eucharisztikus kongresszusok. Eltekintve a római kongresszustól, a metzi volt az első, melyen hazánkból is többen résztvettek; attól fogva mi magyarok is képviselve voltunk a világkongresszusokon (London, Köln).

Az utóbbi évek kongresszusai igazán fölülmutattak minden várakozást. Abban rejlik ezen kongresszusoknak tulajdonképeni jelentősége, egyben pedig életrevalósága, hogy a kongresszusi tanácskozmányok nem akadémikus jellegűek csupán, hanem az elfogadott javaslatokat és határozatokat aprópénzre is szokás váltani. Gondoljunk csak az úgynevezett metzi pontokra. Vagy például a londoni kongresszusnak első határozati javaslatára, melyet msgr. Delamaire, cambrai-i koadjutor terjesztett elő: «Mi a XIX. eucharisztikus világkongresszus tagjai kötelezzük magunkat, hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel terjesztjük a legmélt. Oltáriszentség odaadó, mélységes és mentül tevékenyebb tiszteletét. Elhatározzuk, hogy pezsgő hitéletünknek és fáradhatatlan, mindenekre kiható apostolkodásunknak vezéréül, példaképéül s egyben mentsvárául a szentségi Úr Jézust választjuk». Nagyszerű program!

Még másról is nevezetes a londoni kongresszus. Ugyanis ez a kongresszus — ki hitte volna? — még a politikai téren se maradt hatástalan. Az angol kormánynak emlékezetes rendelkezése, mellyel az utolsó pillanatban lehetetlenné tette a szentséges körmenetnek megtartását, általános visszatetszést keltett. A fanatikus protestáns egyesületek izgatása, meg a kormány magatartása megnyitotta még a lanyha katolikusoknak a szemét is. Talpra állottak az angol katolikusok és hangosan követelik, hogy az üldözés korából származó ósdi rendeleteket egy szálíg helyezték hatályon kívül, hogy ezáltal befejezett tényé váljék a katolikusok emancipációja Nagy-Britanniában. Úgy legyen!

Ez év őszén (szept. 7—11.) lesz megtartva a XXI. eucharisztikus világkongresszus Montrealban. E nemben az első kongresszus amerikai földön. Méltó várakozással nézünk hát elébe. El lehetünk rá készülve, hogy a praktikus Amerika meglepetéssel is fog szolgálni a vén Európának.

T. K.

A tiroli szabadságharc emléke

A mindennapi szentséglátogatás társulata.

HMULT NYÁRON a tiroli alpokban örömtüzek gyultak ki mindenütt, száz év pergett le azóta, hogy Napoleonnak világverő hadát a szabadságszerető tiroli nép leverte. Hofer András volt a vezérök, ki Krisztus testével erősítette katonáit a csaták előtt. Nem ágyú és puskagolyó nyerte meg a csatát, mondá katonáinak, hanem a rózsafűzér golyói, amit a szent áldozás után imádkoztatok. Hálából a tiroliak és a trienti herceg-püspök a bozeni Jézus Szive-templomban megalakította az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulatát, melynek alapszabályai a következők:

A társulat célja: Az Oltáriszentségben valóságosan jelenlevő Úr Jézus iránt a hitet az emberi társadalom minden osztályában föléleszteni, az *dhítat* és *szeretet* bizonyítékait iránt a mindenütt gyarapítani és az ellene elkövetett sokszoros tiszteletlenség- és bántalmazást, szentségtöréseket és szidalmakért, valamint elhagyatottságáért az ő imádandó Szívének elégtételt szolgáltatni.

Fölvételi föltételek: A társulat tagja lehet minden ragú és korú katolikus, ezen föltételek mellett:

Hogy az Oltáriszentség naponkinti látogatására kötelezze magát (de nem bűn terhe alatt). Ezt a látogatást tetszése szerint bármely templomban vagy kápolnában végezheti, hol az Oltáriszentség őriztetik. Meddig tartson a látogatás és milyen imákat végezzen ilyenkor, az teljesen a tagok szabad választására van bízva. Még az igen rövid látogatás is elég ezen kötelesség teljesítésére. Olyanok, kik gyakorolják azt a szép szokást, hogy naponkint hallgatnak szentmisét vagy résztvesznek a szentséges litánián, már ezzel teljesítik eme tagsági kötelességüket.

Hogy családi és keresztnévüket a társulati tagok névjegyzékébe beírassák. A beiratás díjmentesen történik. Aki azonban a fölvételi képet a följajnló imával kívánja, az egy tetszésszerinti adomány ellenében megszerezheti azt az Oltáriszentségről nevezett szerzetesektől Bozenben.

A társulat szervezete. A társulat mindenkor igazgatója a bozeni Jézus Szive-templomnál működő örökimádási szerzetesek főnöke. Ettől kérjék a fölvételt azok, kik a társulatba lépni akarnak.

Miután a társulatnak kötelmei oly könnyűek és oly magasztos a célja: imádni Urunkat, Üdvözítőnket a legfölségesebb Oltáriszentségben, ennélfogva a tagok buzgón ismertessék és terjesszék ezt a társulatot. Evégett az igazgató terjesztőket is nevezhet ki az egyes községekben.

A társulat lelki előnyei. *Teljes búcsút* nyernek a tagok: A fölvétel napján, Karácsony, Újév, Vízkereszt ünnepén, Mária eljegyeztetése

napján (jan. 22.), Szent József (márc. 19.), Gyümölcsoltó-Boldogasszony (március 25.) ünnepén, Nagycsütörtökön, Husvét ünnepén, szent Páskál (május 17.) napján, Úrnapján, szent Péter és szent Pál (junius 29.), Nagybaldogasszony ünnepén, szent Thárcizius (aug. 15.), Asszisi szent Ferenc (október 4.) napján, Szűz Mária anyaságának napján (okt. 2-ik vasárnapján), szent Terézia napján (okt. 15.), Szűz Mária szeplőtelen fogantatása ünnepén (dec. 8.), szent János evang. ünnepén (dec. 27.), az egyházmegye és a társulati templom védőszentjének ünnepein, a halál órájában Jézus legszentebb nevének segítségül hívása által.

Nem teljes búcsukat: 300 napi búcsut az Oltáriszentség minden egyes látogatásáért.

Hét évi és hétszer 40 napi búcsut minden látogatásért délután 12—4 óráig.

Száz napi búcsut, valahányszor egyéb jócselekedetet a társulat szerint végeznek.

Hét évi és hétszer 40 napi búcsut nyerhetnek havonként egyszer tettség szerinti napon a társulat terjesztői és jótévői, ha a Szentatya szándékára imádkoznak.

Az *oltár-kiváltságot* az elhunyt tagokért, azaz, ha egy áldozópap a társulat elhalt tagjaiért a szentmisét mondja, úgy ehhez a szentmiséhez teljes búcsu van kötve, mely az elhalt tagtárs lelkére alkalmazható.

Jegyzet. A teljes búcsuk elnyeréséhez szükséges az érvényes szentgyónás és a méltó szent áldozás, egy templomnak vagy nyilvános kápolnának látogatása, a Szentatya szándékára ott elvégzett imádsággal együtt.

Az összes búcsuk, kivéve azt, mely a halál óráján nyerhető, a tisztító helyen szenvedő lelkekre is alkalmazhatók.

Ajánlható jócselekedetek és ájtatossági gyakorlatok.

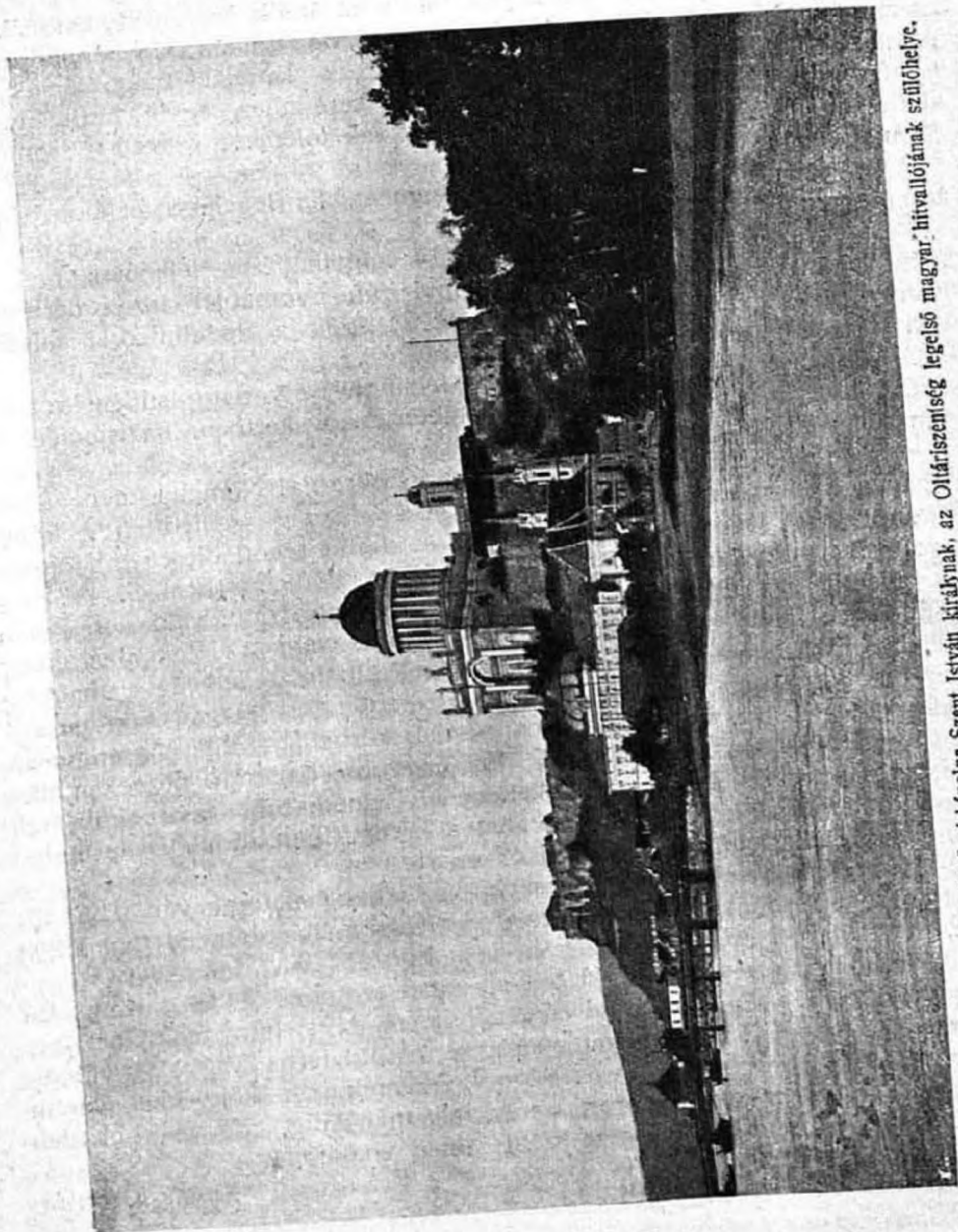
Ezen fohász: «Dicsőíttessék és áldassék végnélkül a legfölségesebb Oltáriszentség».

A lelki áldozás. A templomok fölszerelésére és az Oltáriszentség tisztelésének terjesztésére közreműködni.

Bármily alkalmas módon, pl. imádsággal, szóval és példával az embereket a szentmise hallgatására, a szentségek vételére és az Oltáriszentség látogatására buzdítani.

Jézus szenvedésének története.

III. Azután beletekint a *jövőbe* is. Látja, mennyit fog szenvedni választott népétől, látja magát elhagyatva, egészen, égtől, földtől, mennyei Atyjától, Anyjától, az angyaloktól, az apostoloktól. Mindenki összeesküszik

Esztergomi bazilika. A mellette lévő várképolna Szent István királynak, az Oltáriszentség legelső magyar hitvallójának szülőhelye.

ellenem s vesztetre tör: a királyok, bírák, írástudók, farizeusok, katonák... ezért szomorú az én lelkem. Heródes király s udvara kipellengéreznek, Annas s Kaiphas bevádolnak, Pilátus elítél, a katonák megkötöznak, a hóhérok megostoroznak, odaszegeznek a kereszthez, egyik tanítványom elárul, a másik megtagad, a többiek elfutnak tőlem... ó, ezért szomorú oly nagyon az én lelkem.

Hagyján! E kinokat örömmel viselném, ha legalább halálom árán az emberek üdvözülnének...

Ezek s ezekhez hasonló gondolatok zúgtak Jézus lelkében, melyek közül leginkább az gyötörte, hogy annyi bűn nyomában annyi kárhozat fakad s oly sokan süllyednek romlásukba, örök veszedelmükbe, mintha nem is szenvedett volna az emberek üdvéért.

Mindez oly erővel, annyi szenvedelemmel, oly nagy súllyal rohant lelkére, hogy Jézus ott hal meg a gethsemani kertben, ha isteni ereje fönn nem tartja.

És te...?! E mérhetetlen szomorúság okozója! Nemcsak nem adod magad a halálos szomorúságra, de meg se csillan a szemedben a köny. Mit mondok? Még mosolyogsz is, víg és derült arcod dicsekedni látszik a gonoszszággal. «Vétkeztem, s milyen baj ért miatta?» (Eccl. 5. 4.)

Nemde így van?! Pedig... pedig minő megsiratni való sorsa van a bűnösnek. Halld csak! Ha csak kis hited is van, a lélek megremeg belé, Ha halálosan vétkeztél: a megszentelő malaszt lelkedet elhagyja; elveszítéd jogod az örök boldogságra; megfosztod magad minden égi oltalomtól, az anyaszentegyház és a szentek közbenjárásától, az angyalok örködésétől. Halálosan vétkeztél? Ez nagyobb baj rád nézve, mintha mindazt a sok kínt s gyötrelmet kellene elviselned, mit a zsarnokok csak kigondolni tudnak s ami a gonoszokra a kárhozatban zúdul. És te mered mondani: Vétkeztem s milyen baj ér miatta?

Vétkeztél? Siess hát, ó fuss azokhoz, kiknek hatalmuk van a bűnöktől föloldozni. «Ime az Isten báránya, ki elveszi a világ bűneit! (Ján. 1. 29.) Ime, itt áll az, ki azért jött, hogy hívja a bűnösöket». (Máté, 9. 13.)

Uram, én Jézusom! Az én lelkem miatt szomorú a te szived. Én vagyok a te mélységes bánatod oka, a hűtelen, ki a bűn zsoldjába szegődtem. A harag fia, a kárhozat gyermeke, a föld terhe vagyok, gyűlöletes az ég előtt. Szívemben keserúséggel, szemeimben könnyekkel verem mellemet s fölsóhajtok: Szomorú az én lelkem halálíg, mig csak el nem jutok az örök boldogságba, a te szent színed látására...

Lukácsy István.

A puszták temploma

Amerikai képek.

DONTANA keleti határa közelében nyílt pályán megállott a vonat. Előtünk föld csuszamlott le a pályára: állanunk kellett, míg eltakarították. Nyílt mezőn csúrt pillantottam meg: de kereszt volt rajta! megnézem mi az, amíg a vonat vesztegel. Nem volt zárva. Faláda állott az oltár helyén, letakarva fehér lepedővel. Sem gyertyatartó, sem könyvváncos, sem szobor, sem kép, sem szőnyeg az oltár előtt, sem keresztuti stációk a falon, sem víztartó az ajtó mellett. Pár gyalulatlan fenyődeszkából összerótt ülőke utánképezte a padokat. Sem sekrestye mellette, sem kerítés körülötte. Sokáig koldulgatott a papja, míg a deszkát, a zszindely árát összehozta! Maga volt az ács, a kőmives, míg felépült. Száz és harminc angol mértföldről jár oda tanítani, gyóntatni, misézni. Ha öt vasárnap esik egy hónapra, az ötödik vasárnap ezé a templomé. Már péntek reggel indul el hazulról indián pony lován. Balkezéhez kötve a súlyos missióstáska; abban az oltárköve, misemondó könyve, misemondó ruhája, misésbora, ostyája, gyertyája, oltári keresztje. És még kicsi imádságos könyvei, olvasói, skapulárei, katekizmusai, bibliái és nagyok számára olvasni való jámbor könyvei. Az mind elosztogatni való! Jobb kezébe a kantárszára. És meglépnek egyszáz mértföldet kutyafuttában a lovával estig a hallgató pusztán hevesen tűző nap alatt! Mikor már a csillag ragyog, a ló megáll a magányos prairien. A pap leszáll és kóróból tüzet rak és a lovát béklyó nélkül szabadjára engedi. Az ott kezd legelni mellette. A tűz fénye mellett olvassa el breviáriumát, majd zsebéből kolbászt, kenyeret vesz ki; lovának is jut az édes kenyérből! Majd feje alá teszi a nyergét és a hátát fűznek fordítva keresztet vet magára és elalszik.

A ló vigyáz rája. Amikor a tűz csak pislog: nekibátorodik a kis réti farkas a coyotte és megorrontva a jó kolbászszagot, odakullog nagy sunyin. De a ló jól oldalba rúgva őt, megkergeti. Ott vonít aztán jó messzi kínjában nyalogatva ütött combját; vigasztalása: majd lesz még reggel és lesz «prairie dogg, réti kutya, ürge, amikor sűtkézni kijön a napocsára földalatti birodalmából! A pap a coyotte nyávogására a másik oldalára fordul és fülére húzza a nyeregpokrócot. Alszik jól. Éjszaka hűvös ugyan, de a fű száraz. Mert Missourin túl nincsen harmat a prairie mezőin.

Napkeltivel egyet nyerít a lovacska a kelő nap üdvözetére, odadörögöli orrát a lovasához és felkelti. Nyeregbe pattan a pap és ügetnek tovább. Azaz száguldanak, mert a prairien nőtt lovacska rögtön első mozdulástól gyors hosszú galoppban rohan és rohan fáradhatatlanul, mint

egy felhuzott gép két órán által: akkor két percre megáll, nagyott fúj és megint gyors galopp... Szombat délben ott van a pap a templom csűr-jénél. Beviszi a táskát, megereszti a nyeret és a lovacska elégedetten legelni indul a templom körül. A pap megvizsgálja az épületet, hol szakított le a heves montanai szél róla deszkát, zsindelet? Oltár mögül előkotorász szeget, kalapácsot és fix-ol, majd kisépri a templomot, letörli a port az oltárról, a padokról: elég finom homokot hordott be a szél a végtelenül száraz montanai levegőben összeszáradt deszkák finom hasadékaik át. A templom mellett tüzet rak és a táskát feje alá rakva alszik. A ló, mint jó kutya, akkor a közelébe jó. Reggel víz után néz a közelben, három lepellel letakarja az oltárt és vár breviáriumba temetkezve. Nyolc óra után a szél minden irányából sebes galoppban száguldva jön a katolikus cowboy festői öltözetében. Mexicói sombrero kalap, kurta bársony zeke, veres kendő nyakába kötve a zeke gallérja felett, tehénbőr felső lovaglónadrág, a varrásnál a hosszú szőr kívül hagyva, hosszúszerű lakkos csizma magas francia sarokkal és éles sarkantyúval. Melle körül a bikacsök, ostor. Szélvész sebességével odarohan a cowboy lova a templomhoz, az ajtó előtt pillanat alatt megtorpan, megáll mint a cövek és a lovasa bent áll; megereszti a hevedert, megsimogatja a ló nyakát, gyengéden ráüt és a ló csendesen elkocog a pap lovához a legelőre, víg nyerítéssel üdvözölve őt. Majd jönnek sebes trappban könnyű kocsijaikon a farmerek feleségeikkel, gyermekeikkel. Két asszony pár csipkével felékesíti az oltárt, nagyobb lányok pohárba virágot hoznak, az oltárra megtövisse kis csokrocskát tűznek a függő oltárlepelre; más pohárba gyertyát tesznek, papirost gyömszőlnek a gyertyához és áll a gyertya ebben a tartójában az oltáron.

Azt nem lehet elvárni, hogy a pusztai emberek csendesen legyenek a templomban, míg a szentmise megkezdődött! Hiszen már két-három hónapja nem látták egymást: az utolsó havi ötös vasárnap óta! A pusztai ember nem tud suttozva beszélni. Ha valamelyiküknek beszéde van a pappal, hogy mikor jöhetne ki a tanyájára vagy a kárányára gyereket megkeresztelni, vagy a házába misét mondani, meginteni, megoktatni, a gyerekeit, akkor kivonulnak a szabadba a templom elé; ha meg gyónni akar valaki, akkor az egész gyülekezet kénytelen kivonulni. Mise után olvasót mondanak és aztán a pap kiosztogatja ingyen a katekizmust, a jámbor könyvet, az olvasót, a skapulárét, szentelt gyertyadarabot és megolvassa a kollektát, tíz dollár az, amit életére fáradozásáért kapott! A templom körül fűre telepedve előveszik a löncs-öt a villásregelit és a javát mindegyik a papnak kínálja. Akkor majd agyonetetik. Megitatják a lovacskákat és csak úgy porzik utánuk a prairie, ahogy elrobognak hangtalanul a puha fűvön a csillag minden irányába. A cowboy füttyent és a

lova nyerítve hozzá rohan. Hinnéd: rögtön leüti rohantában a lábáról és keresztül rohan a templom deszkafalán! No! Megtorpan a gazdájánál, megáll szempillanatok alatt és várja, míg a cowboy a nyeregben van és aztán pár perc és csak kis fekete pont van a szemhatáron belőle... H.

A négerék és az Oltáriszentség.

Szép és áhítatos órákat terem nekünk minden hónap második vasárnapja. Már az előestén legtöbb hívőnk a szent gyónással készül rája.

Napkeltekor a hegyekből mindenünnen tódulnak, hogy a harang első szavára, a kenyér színe alatt elrejtőzött Istenünknek hódolatukat, imádásukat bemutassák.

A közös reggeli ima után van a szentségkítétel. Utána a P. Superior a vasárnapi evangéliumot magyarázza meg, mely alatt gyakran szóba kerül az engesztelő nap jelentősége és a négerék buzgalma újraéled. Ájtatos figyelemmel hallgatják a szónok szavait, úgy, hogy nem is gondolja az ember, hogy pogány országban van.

Sok fekete leány megfelelően áhítatában arról, hogy szent beszéd alatt le is ülhet. Két óráig térdelnek összekulcsolt kezekkel.

Utána a nagy mise alatt az énekkar és a hivek latin misét és az Oltáriszentségről szóló énekeket adnak elő.

Nagy mise alatt az ujjonnan megtértek nagy száma engesztelő szent áldozáshoz járul.

Ezután közösen a szent olvasót imádkozzák. Örömmel hangzik az Ave-Mária a sok üde gyermekhangon. Ünnepi áldás fejezi be az ájtatosságot.

A négeréket nagyon mélyen érinti ezen ájtatosság. Sokan délig folytatják. E napon kettős kötelességnek tekintik a szent kereszt útja elvégzését, mely alatt a legalkalmasabb legényember olvassa az imákat. Sokan hazafelé menve az áhítatnak ezen szép óráiról beszélgetnek.

Sokan sajnálják, hogy a szentségkítétel ideje elmúlt s azt gondolják, bűneik az oka annak, hogy Jézus nem kíván tovább az oltáron nyilvánosan trónolni.

Sok keresztény néger a szentségimádó vasárnapot a legnagyobb ünnepek közé sorolja, melyre mindig új buzgalommal várokozik.

Egyébként is igen épületes náluk a Legszentebb tisztelete. Sokan útközben felkeresik. Kissé térdelnek imádkozva az oltár előtt s a nagy tisztelet mutatja, hogy élő hitük van.

Mély hitre vall az egyik néger nyilatkozata: «Valóban, ha nem volna közöttünk a templomban az Üdvözítő, nem tudnék tovább élni. Gyakran, ha a szenvedések a kétségbeesés felé sodornak, az oltárhoz menekülök

s a meggyötört szfv újra nyugalmat talál». (V. ö. Visszhang Afrikából. 1910. 4. 11. 58. l.) *

A mária-celli misszió-állomáson ötvened vasárnapon tartottak Szentségimádást. Az újonnan megtért négerek apraja-nagyja valóban épületes buzgóságot tanúsított. Óránként váltakozott 4—4 néger iskolás a Legszentebb előtt. Szép ministráns ruhába öltözve mindenkinek az épülésére térdeltek az oltár előtt. Fekete kacsóikat imára kulcsolva, szemüket nem vették le a Legszentebbről.

Mögöttük térdeltek nagy számban a többi fekete keresztények és hitujoncok. Folyton imádkoztak hangosan vagy énekeltek, úgy, hogy estére, amikor a Legszentebbet visszahelyezték a szentségházba, teljesen berekedtek. — A fiuk e napon teljesen megfélemedtek az ő szokott labdajátékukról.

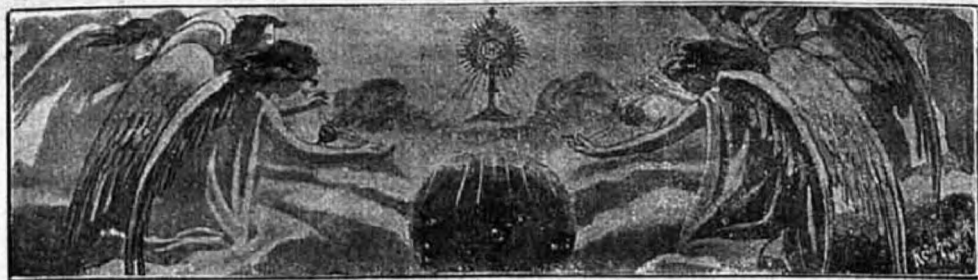
Közli: *Krasznyánszky János.*

Hasznos tudnivalók.

Miseruhák kitisztítása a zsír- és olajfoltoktól. Harminc gramm mézet, ugyanannyi zöld szappant és $\frac{1}{4}$ liter borszeszt keverünk egy fazékban össze. A selyemszövetet deszkára helyezzük, finom flanell darabbal vigyázva helyenkint dörzsöljük. Minden darab selymet e mosás után langyos vízben óvatosan átmosunk, azután egy edényben hideg vízbe tesszük, úgy, hogy a víz ellepje. Ott marad addig, míg az összes mosást elvégezzük. Ha minden selyemdarabbal végeztünk, az összest óvatosan kicsavarjuk, tálba tesszük, melyben spiritusszal kevert víz van. Azonnal kivesszük belőle, a nedvességet kinyomjuk a selyemből. Azután ismét deszkára terítjük s puha kendővel simogatva szárítjuk. Vigyázzunk, hogy homokszem, kövecske stb. kendőnk alá ne szoruljon. Végre óvatosan, szál irányában kihúzva, kiterítve két vászon kendő alatt meleg — de nem tűzes — vasal kivasaljuk.

Az oltár tisztántartása. Az oltárokat évenként kétszer, tiszta időben, szentmise után estig alaposan át kell tisztítani. A terítőket és számlókat — amennyiben ez lehetséges — el kell távolítani, hogy szabad, száraz levegőnek legyenek kitéve. Ne kerülje el a seprő még a lépcső belső oldalát se. Egyébként pedig valahányszor az oltárterítőket és antipendiumokat változtatjuk, a seprőkefével mindig meg kell söpörni az oltár menzáját. Ha az oltárkövön viaszkendővel van betakarva, ehhez ne nyúljunk. A képeket, ékesítéseket, tabernákulumot, aranyozásokat finom borzfarkkal, vagy puha kefe-seprővel takarítjuk. Az oltár asztala, lépcsői stb. mindennap leporolandók.

A templomi butorok ellensége. A fa szű kiirtása. A templomi butorzatban előforduló férget elpusztíthatjuk, ha naftalint lenolajban oldunk és ezt kenjük az apró lyukakba. Benzint is szokás a lyukakba önteni. Teljesen szű-mentes lesz a templomi butor, ha higany-szublimát oldattal bekenjük a fát, de mivel ez anyag gőze mérges, azt nem szabad belehelni.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

A gyakori áldozás apostola.

A következő sorokat kaptam:

«Hogy a gyakoribb szentáldozás terjed községünkben, nagy köszönet és dicséret illeti meg ezért a jó Istentől megáldott apostoli lelkű plébános urunkat, mert mint hívei igazi lelkiatyja, gondoskodik hívei lelkiüdvéről nem- és korkülönbség nélkül. Keresi az alkalmat, hogy hol és mi módon férközhetik hívei lelkéhez. A legszeretetteljesebb szelidséggel közeledik híveihez, hogy mindenki bátran szólhasson vele bajaiban. Ha föl nem sorolható okok miatt hívei nem végezhetik nappal szent gyónásaikat, megteszi az évnek bármely szakában, hogy esti 10 óráig is gyóntat. Résztvesz vasár- és ünnepnapjaink összejöveteleinken, esténként majd az egyik, majd a másik s harmadik, mert most már három házat vettünk igénybe a község különböző részein, hogy az erkölcsöket jobban fejleszteni s a lelki életet többekkel megkedveltetni szélesebb körű érintkezésünk legyen. Ilyenkor tanácsával, bátorításával, ha kell, fenyegető szavával sem mulasztja el híveit a jó útra téríteni. Egy szóval a jóságos Istennek soha meg nem hálálható áldása a jó plébános urunk híveinek. Ó, édes boldogsága az emberiségnek, kegyes Jézusunk, adj hazádnak s vele együtt az egész kereszténységnek ily áldott lelkű papokat, hogy annál jobban virágozzék anyaszentegyházad.»

(E községben a havi áldozók száma 70—80, a hetieké 54.)

Szűz Mária, a gyakori áldozás védasszonya.

Hála Jézus szentséges Szívének és az Ő Szűz Anyjának.

Igéretemnek teszek eleget, midőn itt a nyilvánosság előtt mondok köszönetet Jézus szents. Szívének és az Ő Szűz Anyjának. A dolog így történt: Már hosszú idő óta igen nagy nehézségeket okozott nekem a

szent gyónás végzése aggályosságom miatt. Miután azonban gyónásaimat még egy-két év előtt is csak havonta egyszer végeztem és a közbeeső időben nyugodt voltam, ez nem is okozott nekem oly nagy kellemetlenséget. 1909. februárban megkezdtém a gyakori szent áldozást és így gyakrabban kellett gyónnom. Azóta a szent gyónás számomra néha valóságos kín volt. A szent áldozáshoz is, melyhez most már egy gyónás után többször járultam, gyakran csak igen nagy félelem és nyugtalanság közt mertem járulni. Kivántam gyónni menni, gyónásaimat jól akartam végezni, imádkoztam egész erőmből, de mind hiába, lelki nyugalمامat nem bírtam megtalálni. Nehéz idők voltak ezek, néha úgy éreztem, nem bírom már tovább! Zavartan, nyugtalanul újból és újból Jézus szents. Szívéhez és «Édes Anyám» Máriához fordultam. Már nem is igen kértem a lelki békét, imám körülbelül ez volt: Uram, egészen Tied vagyok, tégy velem tetszésed szerint és Anyám, egészen Reád bízom magamat. Lassan, fokozatosan azután csöndesebb lett lelkem és Jézus legszentebb Szívében és «Édes Anyámban» reménylek, hogy még megtalálom a teljes lelki békét. Most majdnem naponta csaknem teljesen nyugodtan járulok a szent áldozáshoz. Hála érte az isteni Szívnek, ki azt mondta: «Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradtak és terhelve vagytok, én megenyhítlek» titeket és az Ő Szűz Anyjának, ki nem hagyja el gyermekeit.

Mirbach Márta bárónő,
kongreganista.

Az Árpádok vére

A Chanel-család a magyar Árpádházi királyokkal rokon. Ez a dicsőséges uralkodóház az Oltáriszentségnek számos szentet adott.

Boldog Chanel Péter vértanu már gyengéd gyermekkorában is szerette nagyon a templomot, hol ő mindig az Oltáriszentséghez lehető legközelebb helyre jönni szeretett. Feltűnt ez egy jó asszony előtt, ki is hozzája ez iránt kérdést intéz, mire ő feleletül adja:

— Ah! én őt oly nagyon szeretem!

Mondjuk mi is a mennyországnak e boldog vértanujával sokszor szeretetünknek ezen őszinte vallomását, hogy ő is, e végtelenül nagy és hatalmas Úr is az egész örökkévalóságon át szerethessen és boldogíthasson minket. Én csodálom a jó Istent az ő nagy, magasztos világában; de mindenek fölött bámulom egy oly nyomorult iránti igazán határtalan szeretetét, amilyen én vagyok, s azt mondom is önmagamhoz: Te, ha te ezt a végtelenül jó édes Jézust nem fogod szeretni és pedig teljes szivedből, úgy nem egy, hanem száz poklot is érdemelsz.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Szentségimádás szent Alajos példájára.

OH JÉZUSOM az Oltáriszentségben! az én lelkem egészen a tied. Azért tied, mert te teremtetted, te váltottad meg és azért vagy itt a szentségházban, hogy üdvözüljek. Az én lelkem olyan, mintha a te házád volna, amelyet megvettél magadnak. Nem pénzen vetted meg, hanem drága véreden. Mikor áldozom, úgy jössz lelkembe, mint házádba. Ha nem szabad elvennem azt, amit más pénzen vett meg magának, még nagyobb bűn volna, ha elvinném tőled lelkemet, melyet véreden vetted meg és odaadnám a véteknek. Nem is akarom tőled elvenni és a bűnnek adni, hiszen oly jó nekem, hogy tied a lelkem! Imádlak téged, lelkem Ura és Királya!

Jó nekem, hogy tiéd a lelkem, mert mindenható vagy. Oh én oly gyöngye vagyok! oly könnyen tetszik nekem a bűn! Csak valamely rossz pajtás csábítson vagy szemérmellen gondolatom támadjon s alig tudok a bűnnek ellenállni. Oh édes Jézusom, te oly hatalmas vagy! Még szent Alajusból is nagy bűnös lett volna, ha nem járult volna hozzád! Imádlak, mindenható Úr Jézus, a legfölségesebb Oltáriszentségben!

Úgy teszek most, mint az egészen kis gyermek, mikor még nem tud járni. Anyjához kiált, mert anyja erős. Anyjába kapaszkodik, csak úgy tud néhány lépést tenni. Te jobb és hatalmasabb vagy minden édes anyánál, bármilyen kicsinynek látszol is a kenyér színe alatt. Te segíts azon az úton, mely a mennyországba vezet, más úgy sem segíthet. Imádlak, végtelenül jó Úr Jézus, a legfölségesebb Oltáriszentségben!

Oh, ha úgy tudnálak imádni, mint szent Alajos. Ő gróf volt, neki egész kis országa lehetett volna s mégis semminek tekintett mindent. Csak te, Úr Jézus az Oltáriszentségben, voltál mindene. Igen, mert te vagy

a legfőbb Úr! A grófoknak, királyoknak csak földjük, országuk van, de szolgálóiknak lelke nem az övék. Egyetlenegy lelket sem tudnak maguknak megvenni, mert egyetlenegy lélek drágább az egész világnál. S te, Úr Jézus, mégis minden lelket vettél meg drága szent véreden. Oh mily gazdag vagy! előtted igazán a leggazdagabb király is csak koldus. Imádlak, végtelenül gazdag Úr Jézus, a legfölségesebb Oltáriszentségben!

Itt a kenyér színe alatt is jelen van a te drága véred, amelyen minden ember lelkét megvetted. Imádom egész lelkemből, mert ez a szent vér a legnagyobb kincs a földön.

Édes Jézusom! neked ajánlom lelkemet, tied akarok lenni. Ne vess meg azért, hogy gyermek vagyok. Ne taszíts el magadtól azért, mert sokszor szerettem a bűnt. Ezentúl a legfölségesebb Oltáriszentségre akarok nagyon sokszor gondolni, róla beszélni, mint szent Alajos; semmi olyast nem fogok tenni, amiről te az Oltáriszentségben azt gondolhatnád: Gyermekem, ezt nem jól tetted! ez nem tetszik nekem! — Segíts meg reá,
Dr. Szyllaba Emil.

Néger gyermekek ragaszkodása Jézushoz.

GABUNBÓL, Afrika belsejéből, visszatért misszionárius franciaországi időzése alatt (1905) mondotta a következő megható példát, mennyire képes az Úr Jézus iránt való szeretet még a kis négereket is hőstetre indítani s minket, a szeretetben elhidegült európaiakat megszégyeníteni. Fang kerületben — az egyenlítő alatt — fekszik Akork község. Ott mondtam egy napon a szent misét. A templomot maga a jó Isten emelte a nagy égboltozat alatt; szép is volt az, mint Isten minden műve, ha rajta ügyetlen emberi kéz nem kontárkodik. Pompás pálmák tiszteletteljesen hajoltak a szentély fölé, míg a fák közötti kúszó növények oltárdíszül szolgáltak. Az oltár fölállításához fekete keresztényeim egy darab fakéreggel s négy darab cölöppel járultak. Mély ájtatossággal hallgatták a szent misét a vadon gyermekei. Bizonyára örömmel tekintett le reájuk Istennek szent Anyja, amint ájtatosan mondták el az Ave Máriát a rózsafüzér gyöngyein. Legboldogabb volt azonban e napon négy néger leányka, akik legelső ízben vehették magukhoz az Úr Jézust. Ezek néhány évet a misszionárius nővéreknél töltöttek és ott meg is keresztelkedtek. Apjuk, egy megrogzött pogány, erőszakkal vitte el a menedékhelyről s hazaszállította őket, hogy a házimunkánál segédkezzenek otthon. Sírva búcsuztak el a szegény leánykák a nővérektől. Aggódva kérdeztük egymást: nem felejtik-e el intéseinket s hivek maradnak-e hitükhöz? Ötnapi távolságra laktak szüleik a misszióteleptől s pap ritkán kerül arra a tájra.

Jó idő multán beszálltam pirogomba (csónak) s áteveztem feketéimmel Akorkba, ahol gyermekeink nagy örömmel fogadtak. «Oly régen várakozunk rád, atyánk!» kiáltottak felém. «Nézd, ezek mind a te gyermekeid; csodálkozol majd, mi mindent tanultak meg tőlünk!» Csakugyan egy nagy csoport gyermek, fiú és leány állott előttem, akiknek tanítását a hazakerült misszióstanítványaink vették át. Tudtak olvasni, ájtatos énekeket zengení és a katekizmus legfontosabb kérdéseire felelni. Minden este közös rózsafüzér-imához gyülekeztek egybe s vasárnap még istenítiszteletet is tartottak. Egy tizenöt éves néger leányka helyettesítette az imádkozó és éneklő papot s a legfiatalabb prédikált. A prédikáló leányka igyekezett a szónokló pap mozdulatait és arckifejezését utánozni s a beszéd, ha tartalma nem is sikerült, valószínűleg megnyerte a jó Isten tetszését. Fáradozásuk sikeréről az győzött meg, hogy oly jól voltak előkészítve, hogy rögtön a szent keresztséghez bocsáthattam őket. Az én négy katekizáló leánykám jutalmát a szent áldozásban kapta meg. Szent könnyek áztatták a gyermekarcokat s különben élénk szemeken meglátszott, hogy a külvilágból mitsem vesznek észre. Mily szeretet hevíthette ezeket a fiatal szíveket az Úr Jézus iránt! Amint elhagytam a falut, figyelmeztettem a négy első áldozót: «Gyermekeim, három hét multán lesz husvét, a keresztyének nagy ünnepe, kérjétek meg szüleiteket, engedjék meg, hogy elmehessetek a misszió-állomásra, mert ez lesz új alkalom, hogy az Úr Jézust magatokhoz vegyétek újból». «Atyánk, minden bizonnal eljövünk» — felelték a kis feketék. Husvét reggelén örömteljes «itt vagyunkkal» állítottak be hozzám. De milyen szánandó állapotban! Meztelen vállaikon kegyetlen ostorcsapások nyomait láttam, hátukon pedig csupa véres sáv. «Kedves gyermekeim, mi történt veletek?» «Majd elmondom én» — mondja az öregebbik. «Fölszólítottál minket, hogy husvétkor jöjjünk hozzád, hogy a szent áldozáshoz járulhassunk. Atyánk azonban nem akart elengedni. Kértünk, könyörögtünk, de mind hiábavaló volt. Szüleink megharagudtak s ötven ostorvágást helyeztek kilátásba, ha merészkedünk eltávozni hazulról.

Jézus nevében! — így buzdítottuk egymást s még az este leoldottuk a csónakot, hogy hozzád evezzünk. Atyánk azonban vigyázott reánk s beváltotta szavát s ötven ostorcsapást mért reánk. Ezután abban a hitben, hogy a verés megpuhított beinünket, nem vigyáztak reánk s mink az alkalmat fölhasználva, elsompolyogtunk és ime most itt vagyunk! Nemde nemsokára bemutatod a szent misét s magunkhoz vesszük majd az Úr Jézust, mert még éhgyomorral vagyunk». «Szegény gyermekek, ily helyzetben nem kellett volna jönnötök — kiáltottam föl — hogy tudtatok ilyen kiméletlen bánásmódot elviselni?» «Hogy, atyánk — kiáltott föl Mária Róza, a legfiatalabb — hogy beszélhetsz így? Mondd meg, mit cseleked-

tél volna te, te, egy misszionárius? Mit választottál volna, ha Jézus és ostor között kellett volna választanod?» Szégyenkezve lehajtottam fejemet s halkán kérdeztem: «Mi vár rátok, majd ha hazatértek?» «Majd ha visszatérünk — mondja gyöngén összeborzadva Christina — újból ostorcsapások! Ugyan mi van azon? Az ostorvágások elmúlnak, Jézus azonban marad».

Mit mondasz kedves ehhez? Ugye pirulsz!

Közli: *Krasznayánszky János.*

Bankett a templomban.

QULT év szeptember 26-án a városi tanács engedélyezése következtében a soissoni templomban bankettet akartak tartani az e nap Soissonban gyűlésező szabagondolkodók. Aznap este a színházban felolvasást tartottak az «Egyház és a család» címmel, valamint másnap ugyancsak a Saint-Leger templomban nyilvános konferenciát a szabadkőművesek gyülekezete. E hallatlan dolgok készítették Péchenard soissoni püspököt egy, a soissoni lakosokhoz intézett protestáció közzétételére, melyben a legnagyobbfokú méltatlankodásának ad kifejezést azon, hogy a város katolikus közönsége a szent helyet ilyen célra átadta vagy legjobb esetben tiltakozó szavát nem érvényesítette elég energikusan, hogy épen az egyház legveszedelmesebb ellenségeinek adták át szabad használatra, szentséget gyalázó célra a templomot, melyben az Oltáriszentség lakozik.

«Mikor istelentelen Belsazar Jeruzsálem templomát kirabolta, nem félt, mikor a szent edényeket profanálta, azokat orgiák alkalmával használván. De megjelent a falon a mene-tek-el-ufarsim és másnap igazat adatott az igazaknak és a vétkezők elpusztultak. Nem akarom azt hinni, hogy mi is ilyen időt éljünk. A legenergikusabban kell tiltakoznunk egyházunkat meggyalázó, templomunkat sírba tipró cselekedetek ellen, nem szabad néznünk, hogy nyilvános helylyé degradáltassék le a mi Urunk szent lakóhelye.»

A püspök szeptember 12-én publikálta e levelet, melynek eredménye az lett, hogy a város tekintélyes polgáraitól aláírt energikus tiltakozó iratot küldtek a kultusz- és belügyminiszterhez. Csakhogy a kommunális városi tanácsok széleskörű hatalma és kiskörű felelőssége következtében igen kétséges, hogy Briand esetleges kedvező válasza hatással lesz-e a tanácsra. Utasítani — itt Franciaországban — nem lehet a városi tanácsokat. Szinte korlátlan hatalommal rendelkeznek.

Röptében a nagyvilág körül.

Rule Britania. Az Oltáriszentség világbirodalma. A legutóbbi tíz év alatt az angol nyelvű protestantizmus körében hat társulat keletkezett, melyeknek célja a szétvált keresztények visszaegyesítése. Ebből látható, hogy az angol nyelvű protestánsok mennyire nincsenek megelégedve a mai állapottal, vagyis a keresztényeknek mai széthuzásával és egyenlenségével. Az egység és egyesülés szükségességének érzete hatja át valamennyit és csak idő kérdése, hogy valamennyi az egyedül igaz keresztény egyesülésnek, a Rómával való egyesülésnek áramlatában egyesüljön egy nagy és végleges egyesülési mozgalommá. A főnti cél kivételére úgy Angliában, mint Amerikában új folyóirat keletkezett. Ez a jelenség maga örvendetes bizonyítéka az angol nemzet körében meggyökeresedett egyesülési törekvés növekvő erejének. Ezért imádkoznak s tartanak ima-cyklosokat angol protestáns testvéreink. Kérjük az Urat mi is, hogy úgy ők, mint az orosz szakadárok mielőbb visszatérjenek az egyház kebelébe: hogy mindnyájan egyik legyünk.

Szent Lajos országából. Fokról-fokra. Szentségtagadás. Krisztustagadás. Istentagadás. Így fest a francia tanítók vallási élete. Az Oltáriszentség nélkül nem mennek semmire; mindent, ami vele összefüggésben van, tagadnak; Istennek emlékét, nevét is ki akarják irtani. A francia világi oktatás egyre gyönyörűbb példákkal kedveskedik arról, hogyan értelmezik a jeles humanisták, a modern nevelést. A «Premier Livre de Lecture et d'Instruction pour l'Enfant» című elemi iskolai tankönyv 1903. és 1904. évi kiadásában egy pár helyütt említés tételik Istenről, imádságról, sőt egyik olvasmánynak az a címe: «Az egek beszélnek Isten dicsőségét». Persze ezek olyan dolgok, amiket egy atheista tanító nem bír szó nélkül hagyni, mit tett hát egy ilyen tanító? Ahelyett, hogy megszerezte volna a könyv legujabb, vallásos fogalmaktól «megtisztított» kiadását, ökonomikus módon — átíratta diákjaival az inkriminált passzusokat. Még pedig olyaténkép, hogy a «Vasárnap volt; Pál kis hugát templomba vezette»

átíródott így: «Hétfő volt; Pál kis hugát iskolába vezette». Nehogy a bernáthegyi szerzetesek túlságosan kidicsérodjenek, ez a mondat: «nagy kutyák, melyeket a Szent-Bernát-hegyi szerzetesek küldtek», így hangzott az átiratban: «nagy kutyák, melyeket Szent-Bernát hegyéről küldtek». Ahol a fiú «imádkozott Istenhez, hogy segítsen rajta», most «a fiú két-ségbeesik segítség hijján». A Mon Dieu! Istenem! kiáltásból nyugodt lelkiismerettel grand père! nagyapó! kiáltást javítottak; azokat a sorokat, hogy «a világ óriási és az Isten hatalma végtelen»; «az egek, fiam, Isten dicsőségét beszélük» — egyszerűen áthuzatta, mert ezek nagyon abszurdak arra, hogy kijavítsák őket s nagyon ijesztőek arra, hogy megmaradjanak. Szinte nehéz elhinni, hogy katolikus gyermekeket ilyesmire kényszerítse-nek neutrálisoknak mondott iskolákban. A fiuk azonban furcsa vélemény-nyel lehetnek a tanítójuk eszejárása felől.

Ily légkörben nőnek föl az első áldozásra készülő gyermekek.

Francia élcélődések. Emberevők vagyunk-e mi? Hogy az egyház ellen milyen ostoba és hajmeresztő logikájú módon harcolnak a tudományos színezettel dicsekedni szerető lapok, arra nagyon jellemző a «Paris Journal» című hetilap egyik legutóbbi cikke. Nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a chilei kannibáloknak La Plata körül a katolikus egyház adta meg az izlést az emberevéshez. Azt mondatja egy kannibál feleségével: «Ha bűn az emberevés, mért nem kezdik a papok azzal, hogy megtiltanák nekünk Isten megizlelését a szent áldozásnál? Logikusnak kellene lenniök...» Különös, hogy a La Plata körül ilyen filozófikus szavakkal beszélnek az emberevő asszonyok s logikát emlegetnek egészen egy párisi szabad-kőműves ironiájával. De ha már logikáról van szó, nagyon találó a «L'Univers» megjegyzése, hogy az antroptheophagia és antropophagia után tertium non datur s aki nem eszi az Úr testét, kénytelen bármely formában, a maga fajtájabelieket enni.

Berlin. Az első lépés az Oltáriszentség felé. Február 20-án Berlinben a vallásos protestánsok által megtartott nagyszabású tiltakozó gyűlés folyt le. A monisztikus és krisztustagadó Drews tanár ellen, aki nyilvánosan azt vitatta, hogy «Jézus soha nem is élt»: a berlini pozitív egyházi egyesület a Busch-cirkuszban gyűlést hirdetett. A 10.000-re becsült ember-tömeg előtt a protestáns pásztorok egész sora beszélt e témáról: «Jézus élt». — «Jézus történeti személy». A történelmi-kritikai «liberális» protestáns teológia ezen beszédekben éles visszautasításokban részesült. Ugyanazon időben a protestáns dómtemplomban is tiltakozó gyűlés volt. A néptömegek, melyek a cirkuszból kiszorultak, betöltötték a dómot az utolsó zugig. Mindkét helyütt a tiltakozó gyűlés hangos közös hitvallással végződött.

Örvendetes jelenség. Ezek az emberek, kik újra hinni kezdik, hogy

Jézus élt, azt is hinni fogják egykor, hogy Jézus él. Az Oltáriszentségben van jelen; nemcsak él, de éltet is. Ez lesz az út az igazi áldozáshoz.

Jászóújfalu pusztulása. Az Oltáriszentség lángokban. Péter-Pál napján tűz pusztította el Jászóújfalut. Az egyre tartó szélviharban lángot fogott a templom is. Néhány pillanat alatt lángban állott az egész tetőzete, sőt tüzet fogott a torony faberendezése is. Halálos csüggedéssel állották körül az emberek az égő templomot, amelynek gerendái dübörögve hullottak alá, amikor kivált a tömegeből Damits József pányi plebános és berohant a lángban álló templomba. Rémülve látták az emberek a plebánost eltűnni templomajtóban. Néhány rettenetes kínos perc telt el, amikor megjelent az ajtóban Damits plebános tépett reverendában — kezében az Oltáriszentséggel és abban a pillanatban félelmetes robajjal zuhant le a toronyból a harang. Egyszerre valaki a tömegeből keresni kezdi Zselinszkyt, a jászóújfalusi plebánost; szanaszét szaladtak az emberek a szűk, keskeny utcákon, kiabáltak a nevét, de Zselinszkyt nem találták. Hosszas keresés után végre ráakadtak, ott feküdt egy égő épület tövében megsebesülten. A hősiességű, bátor plebános valakit ki akart menteni egy házból és egy lezuhanó égő gerenda megsebesítette.

Egyesületi élet

A kalocsai Oltáregyesület Úrnapján és Jézus Szívének ünnepén (június 5.), szokásához híven, testületileg részt vett a szentséges körmeneten. Az úrnapi körmenet hatása alatt írta a «Kalocsai Néplap» eme megfigyeléseit: «Szépen kített magáért az Oltáregyesület, melynek tagjai nagy számban követték az egyesület hófehér zászlaját. Kalocsa uri hölgyközönségét láttuk az oltáregyesületi zászló nyomában. Vajha férjeiket is magukkal hozták volna! Az urak még mindig sajátos idegenkedést tanúsítanak az úrnapi körmenet iránt. Pedig az utak nekik is fel vannak hintve a tavasz első hirnökeivel s az igénytelen fű, melyről a reménység üde zöldje biztat feléjük, nekik

is a diadalmas Jézus követendő útját mutatja. Vajha megismernék, hogy a fehér ostya isteni erőt rejt magában, mely az ő szívük boldogságát is hordozza! Hogy olyan királyt követnek diadalmas útjában, akinek trónusa a mőnstrancia, katonái a hívő nép milliói, adója a szívek imája s boldogsága az emberek közt lehetni! Így fordult a férfiakhoz egy buzgó pap «post festum». Részünkről azt tartjuk és szeretettel meg is jegyezzük, hogy ha — mint más városokban szokás — Kalocsán is volnának az úrnapi körmenetnek rendezői, akik a programot (értem a menet elrendezkedését) eleve megállapítanák s az urakat meghívnák, tudtukra adva, hogy a menetnek

melyik részében leszen helyük; ez esetben a férfi-intelligencia is aligha érné be azzal, hogy csak mint nézők szerepeljenek a körmenetnél, hanem — úgy hisszük — készséggel szegődnének a szentségi Úr Jézus kíséretébe.

Alapítvány. Az *esztergomi* Oltár-egyesület alapításában s annak tizenkét éven át való pénztári vezetésében szerzett szép érdemeit azzal tetőzte be *Bleszl* Ferencné úrnő, hogy az egyesület céljaira 100 koronát tett le örök alapítványként. A nemes tett önmagát dicséri! A jótéteményért ez uton is hálás köszönetet mond az *elnökség*.

A nagyváradí Oltár-egyesület munkaóráin készült egyházi ruhák kiállítása. A kiállítást a *Szent László Menház* (Szaniszló-u. 25. sz.) nagytermében 1910. június 16-án d. u. 5 órakor *Fetser Antal* felsz. püspök-káptalani helynök nyitotta meg. A kiállítás június 17., 18. és 19-én d. e. 10—12-ig és délután 4—6-ig tartott. Június 17-én d. u. 1/25 óra-

kor a kiállítás termében dr. *Németh Gyula* tartott előadást az *egyházi himzésekről*.

A Dunaföldvári Oltár-egyesület saját zászlójának alapjára 1910. évi július hó 2- és 3-án a helybeli uri zenekar és 60 műkedvelő szíves közreműködésével, villanyvilágítás s színes fényvetítés mellett műkedvelői előadást rendezett, melyen a *Nap szakaszai* című élőképet adták elő nagy sikerrel, sokak részvétele mellett.

Oltár-egyesületi kiállítás. A beszercebányai oltár-egyesület mint minden évben, most is kiállította azon egyházi ruhaneműeket, melyeket jóllelkű tagjai a szegény és elhagyott templomok fölruházására készítettek. A kiállítást az egyesület fővédnöke, dr. Radnai Farkas megyés püspök július 1-én délután 5 órakor a róm. kath. polgári leányiskola rajztermében nyitotta meg s az egész város nagy érdeklődéssel kísérte az oltár-egyesület munkásságának becses tanulmányát.

Meghaltak 1910. évben.

A budapesti Oltár-egyesület egri egyházmegyei elhunyt tagjainak névjegyzéke: Buczkó Mária, Lemper Erzsébet, Ferkó Borbála, Kovács Erzsébet Alsótelekes. Barnák Anna Gáva. Szőke Eszter Gyöngyöspata. Völgyi Veron, Montvai Rozál, Tukova Veron, Szabó Veron Jászberény. Ujlaki Franciska, Mudris Anna, Bobák Ilona, Tukacs István, Görbe Anna, Gyenes Anna, Demény Marcel, Ördög Viktoria, Favágó Angyél, Bóta Erzsébet, André Anna, Kaszab Teréz, Mósár Angyél, Tösér Anna, Pethes Amál, Nagy Apollónia, Kaszab Anna, Palócz Terézia, Rótt Anna, Kis Marcel, Sós F. János, Tóth Anna, Csáki Franciska, Fehér Franciska Palócz Terézia, Nagy Julianna, Palócz Rozál, Bogdán János, Palla Teréz, Bartus Veron, Pethes Angyél, Bordás Anna, Gebhard Teréz, Gebhard Etel, Sós Marcel.

wein Magdalen 5 k, † M. Vilma lelkiüdvéért 5 k, özv. Pálházy Andrásné 4 k, Dallia Antalné 6 k, † Bleaha Ferenc és család 5 k, Bujdosy József 3 k, † Gürsch Károly 5 k, Rusznyák Károlyné 2 k, † Károly és Lipót 10, Emer Antal 2 k, Lizi néni 2 k, Wachshoffer Alajos és neje 3 k, Kracker Leopoldin hálás emlékére 50 k, Kontor Alajos 1 k, Sterl Károly és neje 2 k, özv. Strebek Tivadarné 1 k, Bachmeyer György 1 k, özv. Hauke Antalné 10 k, Malmarits Irén 2 k, Missik Gizela 3 k, Kollár Borbála 2 k, Irma 1 k, Pr. Fr. 5 k, Wargáné 20 k, Házmán Kornélné 3 k, özv. Varászdy Lipótné 3 k, Filipovini 2 k, özv. Gróf Keglewich Ödönné 4 k, Steidler Czeccilie 5 k, Sterl Katalin és A. 5 k, † Fischer Péter és neje Éva 5 k, Sz. V. Wendelin 10 k, Rehm Zsigmond és neje 2 k, Circulinus Antal és neje 10 k, † W. Ágoston 5 k, † W. Ferenc és István 10 k, Sedlak Anna 4, Nazarcsek Zsuzsanna 2 k, Tomcsák János 2 k, Weringer Mária 1 k, Meindl Jakabné 2 k, Kmeth Vilmos 3 k, Hugyiz Mária 1 k, Dinesy Ágota 1 k, Ertl Anna 2 k, Tittl Lipót és neje 2 k, † Hecker Györgyné 2 k, † Ertl Béla 3 k, Messner Julia 3 k, † Messner Mária lelkiüdvéért 3 k, Szücs Erzsébet 3 k, Auerhamer Magdolna 1 k, Nagy József és neje 2 k, Sz. József tisztelettel 20 k, Gáspár Teréz és neje 2 k, K. M. szűz Mária tiszteletére 40 k, † Schilberszky Zsuzsanna és Antal 10 k, Kesztyer Ferenc és neje 5 k, Fischböck Ferenc lelkiüdvéért 50 k, Reinheimer Rezsóné 2 k, Cséh Andrásné 2 k, † Pfanzelt József lelkiüdvéért 10 k, Bartoloti Edéné 4 k, özv. Göttlicher Vinczéné 4 k, Sárík János 1 kor. Összesen 1001 kor.

Ruvillenek, a hallei egyetem tanárának híres könyve «**Vissza az anyaszentegyházba**» magyarul kapható dr. Péter Antal teológiai tanárnál, vagy pedig Schäser Ferenc könyvkereskedőnél Gyulafehérvárt. Ára füzve 1 kor. 50 fill.

Új díszmunka.

Siessen megrendelni.

A BUDAPESTI

KÖZÉPPONTI OLTÁREGYESÜLET

FÉLSZÁZADOS TÖRTÉNETE

A vaskos díszmunka fényes műnyomó papíron harmadfél száz oldalon száznál több fényes képpel illusztrálva jelent meg. Kitűnő vezérkönyv.

Ára 3 korona.

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS

IMAKÖNYV

Negyedik teljes kiadás; 30 óra.

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival.

Megjelent (finom papíron) és kapható, és pedig:

1. vászonkötés, vörösvágás... --- K 4.—*
2. bőrkötés, vörösvágás --- --- " 6.—*
3. bőrkötés, aranyvágás --- --- " 7.—*
4. borjubőrkötés, párnázva, arany. « 10.—*

* A könyvkötői munkák drágulása miatt az imakönyvek árát fel kellett emelni.

Megrendelhető Csanyteleken (Csongrád megye) a Ker. Hitelszövetkezethél.

Ugyanez a könyv öregbetűs kiadásban

(Nagy negyedrért nagyságban) Leszállított ár!

- a) vászonkötés, vörösmetszés --- --- K 4.—
- b) bőrkötés --- --- --- " 5.—
- c) bőrkötés, aranymetszés --- --- " 6.—

Liguori szent Alfonz.

Üdvösség

útja

Fordította:

Varga Mihály
plébános.

Szép elmélkedéseket
tartalmaz.

Vászonkötés K 3.—

Diszes kötés « 4.—

Selyemkötés « 6.—

Megrendelhető

VARGA MIHÁLY
plébánosnál

KISKUNMAJSA (Pestm.)

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.
Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill.
Kötve 1:20 Kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Sajtó alatt.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1:60 Kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb. 8 Kor.

Kaphatók a Lazaristáknál. Budapest, IX., Gát-u. 6.